

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE UČINKA

Renoviranje i rekonfiguracija Gradskog stadiona u Mitrovici, Gnjilanu i Đakovici

Priština, avgust 2023

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosova je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole i o njenom radu odgovara Skupštini Republike Kosova.

Naša misija je da preko kvalitetnih revizija jačamo polaganje odgovornosti u javnoj upravi za efektivno, efikasno i ekonomično korišćenje nacionalnih resursa. Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovisu polaganje odgovornosti javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Ova revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR 3000¹) kao i sa najboljim evropskim praksama.

Revizije učinka preduzete od strane Nacionalne Kancelarije Revizije su objektivna i pouzdana razmatranja koje procenjuju da li vladine akcije, sistemi, operacije, programa, aktivnosti ili organizacije deluju u skladu sa principima ekonomije², efikasnosti³ i efektivnosti⁴ i da li postoji prostor za poboljšanje.

Generalna Revizorka je odlučila o sadržaju ovog izveštaja revizije učinka "Renoviranje i rekonfiguracija Gradskog stadiona u Mitrovici, Gnjilanu i Đakovici" u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalne revizorke, Myrvete Gashi Morina, koja je nadgledala reviziju.

Tim koji je realizovao ovaj izveštaj:

Fatlinda Ramosaj, Direktorica Odeljenja

Ernes Beka (Vođa tima)

Armin Bushati (Član tima).

---

¹ Standardi i smernice za reviziju učinka zasnovane na MSVIR standardima revizije i praktičnom iskustvu.

² Ekonomija - Princip ekonomije znači minimiziranje troškova resursa. Korišćeni resursi bi trebalo biti dostupni na vreme, u adekvatnoj količini i adekvatnom kvalitetu i najboljoj ceni.

³ Efikasnost - Princip efikasnosti znači dobiti maksimum iz raspoloživih resursa. se odnosi sa vezom između angažovanih resursa i datih rezultata u smislu količine, kvaliteta i vremena

⁴ Efikasnost - Princip efektivnosti znači postizanje postavljenih ciljeva i postizanje očekivanih rezultata.

Tabela sadržaja

Opšti rezime	5
1. Uvod	7
2. Cilj revizije	8
Revizijska pitanja	8
3 Nalazi revizije	9
3.1 Renoviranje Olimpijskog stadiona “Adem Jashari” u Mitrovici	9
3.1.1 Nedostaci u izradi idejnih i glavnih projekata	11
3.1.2 Proces eksproprijacije je još uvek u početnoj fazi	12
3.1.3 Nedostaci prilikom podnošenja zahteva i izdavanja građevinskih dozvola	14
3.1.4 Realizacija ne po dinamičkom planu.....	14
3.2 Prva faza renoviranja Gradskog stadiona u Gnjilanu.....	16
3.2.1 Nedostaci idejnog i glavnog projekta	16
3.2.3 Značajne promene u nekim pozicijama ugovora	19
3.2.4 Pobjednička ponuda je skuplja za implementaciju od ostalih ponuda nakon izmene ugovora	21
3.3. Prva faza za renoviranje Gradskog stadiona u Đakovici.....	22
3.3.1 Projekat ne ispunjava kriterijume za stadion četvrte kategorije	22
3.3.2 Odbijanje zahteva za uslove izgradnje u nedostatku dokumentacije	23
3.3.3 Realizacija dinamičkog plana nije zadovoljavajuća.....	24
3.4 Veoma česta upotreba pregovaračkih procedura nabavke od strane MKOS	25
3.4.1 Nedosledno obrazloženje kriterijuma za korišćenje pregovaračkog postupka.....	25
3.4.2. Nastavak korišćenja pregovaračkog postupka i za ugovor o nadzornom radu.....	27
3.4.3 Istraživanje tržišta	27
3.5 Ostali nedostaci koji su pratili administrativne procese	28
3.5.1 Isti službenik se imenuje za člana komisije za evaluaciju kao i za menadžera ugovora	28
3.5.2 Nepotvrđivanje finansijskih informacija u Izjavi o potrebama.....	28
3.5.3 Projekti kapitalnih investicija bili su u međusobnom sukobu	29
4 Zaključci.....	30
5 Preporuke.....	33
Dodatak 1. Motiv revizije, kriterijumi, pitanja, obim revizije i metodologija	34
Kriterijumi revizije:.....	35
Metodologija revizije	35
Opis sistema i relevantni akteri.....	37
Dodatak 2. Pismo potvrda	41

Spisak skraćenica

UO	Ugovorni organ
FSK	Fudbalski Savez Kosova
FIFA	Međunarodna fudbalska federacija
MKOS	Ministarstvo kulture, omladine i sporta
MŽSPPI	Ministarstvo životne sredine, prostornog planiranja i infrastrukture
EO	Ekonomski Operater
UEFA	Unija evropskih fudbalskih asocijacija
NKR	Nacionalna kancelarija revizije

Opšti rezime

Adekvatna sportska infrastruktura je osnovni uslov za poboljšanje kvaliteta sportskih aktivnosti, kao i podizanje sporta na nivo prihvatljivih međunarodnih standarda. Infrastruktura pozitivno utiče na aktivnije bavljenje sportom i kao rezultat toga poboljšava zdravlje, produktivnost i blagostanje mladih ljudi koji se bave sportom. Odgovorni za stvaranje uslova za sportske aktivnosti su Ministarstvo kulture, omladine i sporta kao i opštine Republike Kosovo.

Nacionalna kancelarija revizije je izvršila reviziju “Renoviranje i rekonfiguracija Gradskog stadiona u Mitrovici, Gnjilanu i Đakovici”. Ova revizija je procenila da li su Ministarstvo kulture, omladine i sporta zajedno sa opštinama Mitrovica, Gnjilane i Đakovica bili efikasni u upravljanju projektima za renoviranje/rekonfiguraciju stadiona. Takođe, revizija je ocenila proces nabavke ovih projekata, da li su postignuti definisani ciljevi i da li su završeni na vreme i prema traženim standardima.

Ministarstvo kulture, omladine i sporta zajedno sa opštinama Mitrovica, Gnjilane i Đakovica nije bilo efikasno u upravljanju renoviranjem/rekonfiguracijom stadiona. Predviđeni ciljevi za renoviranje i rekonfiguraciju stadiona nisu postignuti, kašnjenja su značajna i kao rezultat toga ovi projekti možda neće biti u potpunosti završeni i operacionalizovani u optimalnom roku. To se dogodilo jer potrebni preduslovi nisu bili obezbeđeni na vreme.

Ministarstvo kulture, omladine i sporta i opštine Mitrovica, Gnjilane i Đakovica nisu postigli postavljene ciljeve za renoviranje i rekonfiguraciju stadiona. I pored činjenice da je od početka procesa prošlo nekoliko godina (od četiri do sedam), stadioni su još daleko od završetka i funkcionalnosti. Ovaj nedostatak napretka i nezavršetak stadiona predstavljaju rizik za reprezentaciju Kosova i sportske klubove, jer mogu biti primorani da igraju međunarodne utakmice u susednim zemljama ili, u najgorem slučaju, mogu izgubiti mečeve sa zvaničnim rezultatima.

Značajni problemi su se pojavili sa idejnim projektima za renoviranje stadiona. U slučaju Olimpijskog stadiona “Adem Jashari” u Mitrovici, idejni projekat je odobrila UEFA, ali nije izrađen u pravo vreme. Time je onemogućena identifikacija i eksproprijacija nekretnina koje su neophodne za nastavak projekta kao preduslov za dobijanje građevinskih dozvola.

Takođe, idejni i glavni projekat za renoviranje gradskog stadiona u Gnjilanu nije dostavljen UEFA-i, a nije ni kategorisan prema UEFA smernicama za infrastrukturu i kvalitet stadiona. Ovaj nedostatak kategorizacije i reference u UEFA smernicama može dovesti do podstandardne infrastrukture i kvaliteta. Takođe, u opštini Đakovica je prvobitno urađen projekat gradskog stadiona koji će biti klasifikovan kao stadion četvrte kategorije prema smernicama UEFA. Međutim, zbog nedovoljne dokumentacije nije bilo moguće obezbediti uslove izgradnje, što je rezultiralo smanjenjem kategorije stadiona sa četvrtog nivoa na treću kategoriju.

Ministarstvo kulture, omladine i sporta i opština Gnjilane nisu ispoštovali adekvatne procedure nabavki, podrivajući transparentnost i konkurenciju u procesima nabavki..

Opština Gnjilane je izvršila suštinske izmene u ugovoru za renoviranje stadiona bez preduzimanja neophodnih koraka za redizajn ili promenu projekta. Umesto toga, izmene su izvršene izmenom postojećeg ugovora. Prema zakonskim kriterijumima, suštinske promene u ugovoru zahtevaju novi projekat i novu proceduru nabavke. U slučaju Gnjilane, gde su izvršene promene do 755% na određenim pozicijama, ova izmena ugovora koštala je opštinu 219,680€ više za ove pozicije.

Nerealizacija radova po ugovoru i dinamičkom planu rezultirala je evidentnim kašnjenjem u realizaciji projekata renoviranja stadiona i njihove funkcionalizacije. S obzirom na trenutni intenzitet rada, postoji zabrinutost da ovi projekti neće biti u potpunosti završeni i operacionalizovani u optimalnom roku. Takođe, raskinut je ugovor za renoviranje gradskog stadiona u Gnjilanu, što pogoršava situaciju.

Ministarstvo kulture, omladine i sporta nije opravdalo primenu pregovaračkih postupaka u tri slučaja nabavke. Hitni slučajevi ili slučajevi autorskih prava nisu bili dovoljni razlozi za korišćenje pregovaračkih procedura, jer se renoviranje stadiona ne može klasifikovati kao ekstremno hitno ili pitanje autorskih prava. Pregovarački postupci bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru trebali bi se koristiti kao poslednje sredstvo jer ne pružaju toliko transparentnosti i konkurencije kao otvoreni postupak.

Kako bi se osiguralo da se projekti koje je razvilo Ministarstvo kulture, omladine i sporta, kao i opštine Mitrovica, Gnjilane i Đakovica, sprovode u skladu sa zakonskim zahtevima, završeni na vreme i stavljeni na raspolaganje nacionalnom timu i sportu klubova, dali smo devet preporuka. Potpuna lista preporuka predstavljena je u petom poglavlju ovog izveštaja.

Odgovor strana uključenih u reviziju

Ministarstvo kulture, omladine i sporta zajedno sa Opštine Mitrovica, Gnjilane i Đakovica složili su se sa nalazima i zaključcima revizije i obavezali su se da će adresirati sve date preporuke. Podstičemo institucije uključene u ovu reviziju da ulože sve napore da adresiraju preporuke.

1. Uvod

Sport na Kosovu dugo je bio u marginalizovanoj poziciji, ostavljen po strani, između ostalog, i zbog neprihvaćenosti na međunarodnom nivou, usled čega godinama nije bilo ulaganja u infrastrukturu.

U 2018. godini, nakon stalnog insistiranja Union of European Football Associations (UEFA), Fédération Internationale de Football Association (FIFA), Fudbalskog saveza Kosova (FSK) u saradnji sa Ministarstvom kulture, omladine i sporta (MKOS) uložili su u renoviranje glavnog prištinskog stadiona "Fadil Vokrri". Nakon ovih investicija, stadion sada ispunjava kriterijume koje je postavila UEFA/FIFA za razvoj međunarodnih utakmica reprezentacija kao i kosovskih klubova. Ovo je jedini stadion na Kosovu koji ispunjava kriterijume i veoma je zauzet, jer se na njemu održavaju sve međunarodne utakmice. Kao rezultat, stadion rizikuje da izgubi licencu UEFA/FIFA, u kom slučaju će reprezentacije i klubovi biti primorani pronaći rešenja van zemlje.

Nedostatak infrastrukture u sportu direktno utiče na razvoj sporta, sportista i na kontinuitet rezultata u međunarodnoj areni. U smislu aktivnog života i ranog otkrivanja sportskih talenata, za budući razvoj neophodna je povezanost sportskog obrazovanja u školama, amaterskog i rekreativnog sporta.

Jedan od osnovnih elemenata za omasovljenje i podizanje kvaliteta sporta je broj i funkcionalnost sportskih objekata.

S obzirom na ovo, pitanje infrastrukture stadiona na Kosovu je jedna od najosetljivijih tema već nekoliko godina, posebno nakon prihvatanja sporta u međunarodnoj areni.

Poboljšanje kvaliteta sporta, posebno fudbala, na Kosovu se odnosi na poboljšanje uslova neophodnih za bavljenje sportskim aktivnostima, što se poklapa i sa unapređenjem sportskih objekata. Ovo poboljšanje kvaliteta postiže se izgradnjom nove infrastrukture, kao i renoviranjem i modernizacijom postojeće sportske infrastrukture.

Međutim, iako je posljednjih godina uloženo, stanje sportske infrastrukture ostavlja prostor za poboljšanje kako bi se dostigao željeni nivo.

Izgradnja sportske infrastrukture/fudbalskih stadiona na Kosovu se uglavnom finansira iz državnog budžeta, ali ima slučajeva da je finansira i Fudbalski savez Kosova u saradnji sa UEFA i FIFA kroz njihove posebne programe za razvoj sporta, kao npr. kao FIFA Forward PROGRAM⁵.

Završetak projekata na vreme, u okvirima budžeta i kvalitetno važan je kako za nesmetano odvijanje fudbalskih sportskih aktivnosti tako i za razvoj blagostanja u našem društvu.

---

⁵ <https://www.fifa.com/football-development/fifa-forward>

Kvalitetna sportska infrastruktura, izgrađena u realnom vremenu, pomogla bi kosovskim sportistima da budu bolje pripremljeni i konkurentniji na međunarodnom nivou kako bi se takmičili na ravnopravnom nivou sa sportistima iz drugih zemalja. Takođe, to bi omogućilo razvoj većeg broja međunarodnih utakmica u našoj zemlji, u kom slučaju će navijači dolaziti iz različitih zemalja, što bi uticalo na rast i razvoj ugostiteljstva i turizma. To bi uticalo i na rast BDP-a u našoj zemlji, jer prema međunarodnim istraživanjima sportska industrija doprinosi rastu BDP-a na globalnom nivou za 1%⁶ na godišnjem nivou.

2. Cilj revizije

Kroz ovu reviziju, procenili smo da li su MKOS zajedno sa opštinama Mitrovica, Gnjilane i Đakovica bili efikasni u upravljanju projektima za renoviranje/rekonfiguraciju stadiona. Takođe, revizija je ocenila proces nabavke ovih projekata, da li su ostvareni postavljeni ciljevi za renoviranje/rekonfiguraciju stadiona, kao i da li su završeni na vreme i prema traženim standardima.

Revizijska pitanja

Da bismo odgovorili na cilj revizije, formulisali smo sledeća pitanja:

1. Koliko su Ministarstvo i opštine bili efikasni u renoviranju/rekonfiguraciji stadiona?
2. Da li je proces nabavke pravilno razvijen?
3. Da li se upravljanje i praćenje projekata vrši prema ugovorenim uslovima?

Ova revizija je obuhvatila tri projekta renoviranja/rekonfiguracije stadiona. Ugovori za ove projekte zaključeni su u periodu 2017-2019. Ova tri projekta renoviranja stadiona pripadaju četvrtoj kategoriji stadiona na osnovu Vodiča UEFA, što znači da ovi stadioni imaju veći kapacitet i da u trenutku licenciranja mogu da budu domaćini međunarodnih klupskih utakmica i reprezentacija Kosova. Takođe je izvršen izbor uključujući troškove i iznos ugovoren sa relevantnim ugovornim organima. Ovo su trenutno jedini stadioni ove kategorije koji se grade na Kosovu.

Detaljna metodologija primenjena tokom ove revizije, revizijska potpitanja, kriterijumi revizije i obim revizije su predstavljeni u Dodatku I.

---

⁶ <https://www.uwi.edu/uop/sites/uop/files/Value%20and%20benefits%20of%20the%20Sport%20Industry.pdf>

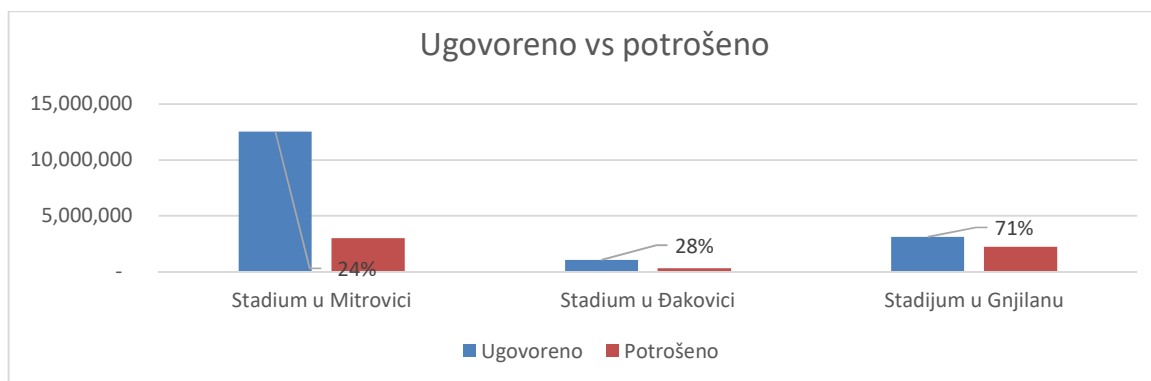

3 Nalazi revizije

Ministarstvo kulture, omladine i sporta (MKOS) zajedno sa opštinama potpisalo je ugovore za renoviranje tri stadiona ukupne vrednosti 16,7 miliona evra. Vrednost ugovora koji se odnosi na pregovarački postupak bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru za Olimpijski stadion "Adem Jashari" iznosila je oko 12,5 miliona evra, dok je vrednost ugovora za druga dva stadiona (Gnjilane i Đakovica za prvu fazu) vezano za otvoreni postupak iznosila je oko 4,2 miliona eura.

Za renoviranje ova tri stadiona koja su deo uzorka, od potpisivanja ugovora do perioda kada smo bili u fazi izvršenja revizije⁷MKOS je potrošio oko 5,6 miliona evra u odnosu na 16,7 miliona evra koliko je ugovoreno.

Graf1 Procentualni odnos između ugovaranja i troškova za renoviranje/izgradnju stadiona u Mitrovici, Gnjilanu i Đakovici

Kao što se vidi na grafikonu, troškovi renoviranja stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici su samo 24% ugovorene vrednosti, dok je 28% ugovorene vrednosti potrošeno na stadion u Đakovici. Bolji u ovom pravcu je Gnjilanski stadion sa realizacijom troškova u odnosu na ugovorenu vrednost koja je dostigla 71% ugovorene vrednosti. Svi ovi troškovi se takođe poklapaju sa završenim radovima.

3.1 Renoviranje Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici

Olimpijski stadion "Adem Jashari" u Mitrovici je stadion olimpijskog karaktera i najveći kapacitet sedećih mesta na Kosovu. Ovaj stadion je izgrađen 80-ih godina i u nekim slučajevima je služio za međunarodne utakmice.

U 2014. godini MKOS je u ovaj stadion uložio 740 hiljada eura iz državnog budžeta. U nedostatku održavanja, za kratko vreme stadion je bio vidno oštećen. Kao rezultat ove štete, u 2017. godini uloženo je 1,5 miliona eura, od čega je 700 hiljada evra za reflektore izdvojio Fudbalski savez Kosova (FSK), a ostatak MKOS. Ovim ulaganjima u renoviranje, omogućeno

⁷Uplate izvršene do marta 2023

je da ovaj stadion dobije sertifikat za drugu kategoriju prema kriterijumima navedenim u UEFA smernicama.

Slika1 Olimpijski stadion "Adem Jashari" u Mitrovici

Fotografija iznad prikazuje stanje Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici nakon investicija koje je preduzeo MKOS (2014-2017) u saradnji sa FSK nakon čega je stadion sertifikovan za kategoriju drugog nivoa prema smernicama UEFA.

Inspektor UEFA-e je u novembru 2018. sačinio izveštaj u kojem je preporučio FSK-u da počne planirati i baviti se pitanjima vezanim za renoviranje ili rekonstrukciju drugog stadiona.

Prema rečima inspektora, imajući u vidu značajna ulaganja koja su uložena u Olimpijski stadion „Adem Jashari” u Mitrovici (2014-2017) koji je u to vreme ispunjavao UEFA-ine zahteve za drugu kategoriju, poboljšanje infrastrukture na ovom stadionu moglo bi biti najpogodnija i najjeftinija opcija za Kosovo. Na ovaj način Kosovo će imati najmanje dva stadiona četvrte kategorije po standardima UEFA, na kojima bi se mogle organizovati međunarodne utakmice klubova i reprezentacija i smanjiti opterećenje utakmica na stadionu „Fadil Vokrri” u Prištini.

Na osnovu svega ovoga, na zahtev FSK i preporuke inspektora UEFA, MKOS (Odsek za sport) je krajem decembra 2018. godine započeo procedure za „treće” renoviranje Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici.

3.1.1 Nedostaci u izradi idejnih i glavnih projekata

Idejni i glavni projekti moraju biti izrađeni pre objavljivanja obaveštenja o ugovoru u skladu sa zahtevima građevinskog zakona kao i UEFA smernicama za kvalitet na stadionima

Pored zahteva zakona o izgradnji, UEFA Vodič za kvalitet na stadionima⁸ vrlo jasno predviđa put kojim će ići graditelj/investitor u pogledu izgradnje/renoviranja stadiona. U tački A:9 ovog vodiča jasno je predstavljeno sedam nezavisnih faza uključujući i rokove koji se moraju poštovati kako bi se takav projekat izgradnje/renoviranja stadiona završio na najbolji mogući način. Izrada idejnog projekta prema vodiču je deo druge faze koja prethodi procesu nabavke i koja je deo četvrte faze.

MKOS je odlučio da iskoristi uslove Međunarodne federacije inženjera i konsultanata (FIDIC) *Srebrna knjiga ili "Dizajniraj- izgradi"* za realizaciju ugovora za renoviranje Olimpijskog stadiona "*Adem Jashari*" u Mitrovici. Ovi uslovi se koriste u građevinarstvu i inženjeringu za složene projekte. Pored ovih uslova, MKOS je u ugovor uključio i kriterijume proistekle iz UEFA smernica, fokusirajući se na one koji se odnose na infrastrukturu i kvalitet na stadionima.

Metodologija koju koristi MKOS (FIDIC *Srebrna knjiga uslovi - "Dizajniraj-izgradi"*) koja uključuje sve faze u ugovoru uključujući dizajn projekta, koji se obično koristi u malim i srednjim projektima, a ne za složene projekte kao što je ovaj stadion, nije se pokazalo kao pogodna metoda za ovaj ugovor.

Ugovor o renoviranju stadiona potpisan u junu 2019. godine MKOS je osmislio na način da je pet faza (od koncepta do implementacije) predviđenih Smernicama UEFA ugradio u jedan osnovni ugovor i nije ih tretirao kao nezavisne/odvojene faze.

Vredi napomenuti da je MKOS zajedno sa predstavnicima EO početkom decembra 2019. godine razgovarao o idejnom projektu sa predstavnicima UEFA-e, koji su ocenili da ovaj idejni projekat ispunjava kriterijume za četvrtu kategoriju stadiona uz neke preporuke koje treba uzeti u obzir tokom renoviranja Olimpijskog stadiona "*Adem Jashari*" u Mitrovici.

Slika2 Idejni projekat za Olimpijski stadion "*Adem Jashari*" u Mitrovici

---

⁸https://editorial.uefa.com/resources/01f9-0f842793b513-3ec14e88e0ef-1000/uefa_guide_to_quality_stadiums.pdf

Idejni projekat je izrađen u roku od šest meseci kako to zahtevaju UEFA smernice. Međutim, kao što smo već spomenuli, projekat je izrađen kao deo osnovnog ugovora za renoviranje stadiona i nije pripremljen pre faze notifikacije ugovora o renoviranju stadiona. Osim toga, vreme izrade idejnog projekta ne poklapa se sa vremenom kada je MKOS trebao pripremiti tehničku dokumentaciju.

Korišćenje FIDIC uslova, koji su predviđali uključivanje idejnog projekta u osnovni ugovor o renoviranju stadiona, napravljeno je sa idejom da je to najpogodniji način za realizaciju ovog projekta. Budući da idejni projekat nije urađen u pravoj fazi, to je dovelo do kašnjenja u podnošenju zahteva prvo za uslove izgradnje, a zatim i za građevinsku dozvolu.

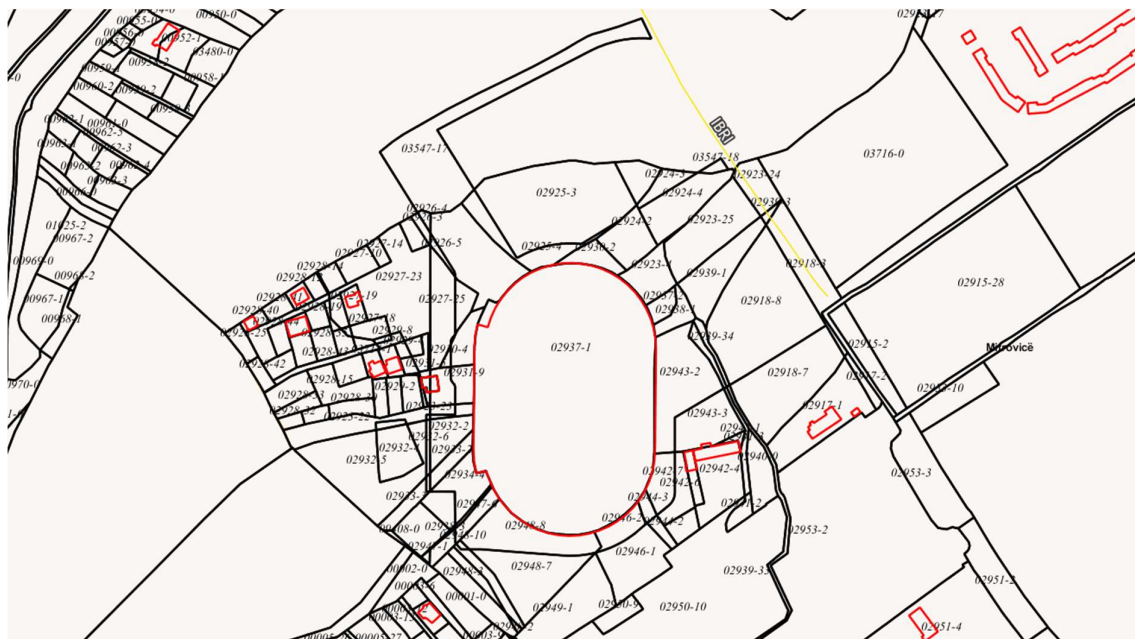
3.1.2 Proces eksproprijacije je još uvek u početnoj fazi

Dinamički plan renoviranja/rekonfiguracije do puštanja u rad stadiona treba da obuhvati niz aktivnosti ili preliminarnih radnji. Sva relevantna dokumenta (građevinske, ekološke dozvole, eksproprijaciona dokumenta, sertifikat o bezbednosti na radu i sl.) koja se odnose na početak građevinskih radova moraju biti završena na vreme kako se ne bi pojavile nepotrebne prepreke prilikom izvođenja radova.

AU za deobu i upis parcele stoji "Kada se vrši spajanje parcela radi izgradnje, pre dobijanja građevinske dozvole, investitor je dužan prvo sačiniti pravnu i katastarsku evidenciju prema urbanističkom planu" i kao "Svaka nova parcela nastala deobom ili spajanjem dobija novi katastarski broj".

MKOS nije znao da Olimpijski stadion "Adem Jashari" u Mitrovici nema jednog vlasnika imovine. Stadion je izgrađen na nekoliko imanja koje su uglavnom pripadale kompanijama u okviru preduzeća "Trepča".

Slika3 Nekretnine u i oko Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici

Da bi se ispunili kriterijumi za UEFA četvrtu kategoriju, stadion treba proširiti, a ovo proširenje obuhvata 35 terena. Za parcele koje su bile unutar stadiona, Opština Mitrovica ih je spojila u jednu parcelu, u kom slučaju se promenio i broj parcele (*vidi sliku 5, deo stadiona označen crvenom bojom*).

Prema Direkciji za urbanizam u Opštini Mitrovica, za ostale parcele oko stadiona, u prvom periodu 2023. godine preduzela je korake u saradnji sa predstavnicima kompanije D.D. Trepča da se zaključi pitanje spajanja preostale imovine u jednog nosioca na način da MKOS ispuni kriterijum za eksproprijaciju.

Nakon ovog koraka, MKOS mora pripremiti novi izveštaj o eksproprijaciji i nakon što je proces eksproprijacije završen, može nastaviti sa procedurama za obezbeđivanje uslova izgradnje u MŽSPPI.

Nepoznavanje kriterijuma i procedura u pogledu opremanja građevinskom dozvolom, kao i kasni početak komunikacije sa Opštinom Mitrovica po pitanju imovine (nakon potpisivanja ugovora), doveo je do situacije da MKOS treba da pripremi novi nacrt eksproprijacije i ponovo podnese zahtev za eksproprijaciju, a zatim i za uslove izgradnje u MŽSPPI kao preduslov za dobijanje dozvole.

Nerešavanje imovinskih pitanja pre potpisivanja ugovora za renoviranje stadiona i nedostatak odgovarajuće međuinstitucionalne komunikacije uticali su da se pitanje eksproprijacije ne resi na vreme. Kao rezultat toga, MKOS još nije završio eksproprijaciju imovine i njihovo ujedinjenje u jednog vlasnika.

3.1.3 Nedostaci prilikom podnošenja zahteva i izdavanja građevinskih dozvola

Još jedan od kriterija koji mora biti ispunjen pre početka procesa renoviranja/rekonfiguracije stadiona do puštanja u funkciju je posedovanje građevinske dozvole.

MKOS je podneo zahtev za ekološku saglasnost u novembru 2019. (196 dana nakon potpisivanja ugovora) i dobio je krajem decembra iste godine od MŽSPPI. Ekološka saglasnost je samo jedan od uslova koji se mora ispuniti i uslov je za osiguranje uslova izgradnje i kao takva nije dovoljna za početak radova na stadionu.

MKOS je još uvek u početnoj fazi ispunjavanja uslova za apliciranje za uslove izgradnje, što je korak pre dobijanja građevinske dozvole, dok je MKOS, ne ispunjavajući ove kriterijume, razradio procedure nabavke i ugovorio renoviranje/rekonfiguraciju stadiona. Kriterijumi koje je MKOS do sada ispunio za opremanje građevinskih uslova su ekološka saglasnost kao i idejni projekat.

MKOS još nije podneo zahtev za građevinsku dozvolu jer ne ispunjava kriterijume za dobijanje takve dozvole. Jedan od zakonskih uslova za dobijanje građevinske dozvole je da nekretnina na kojoj se gradi mora imati vlasnika, u kom slučaju ovo pitanje još nije rešeno.

Pošto MKOS još nije uspeo da ispuni uslove za podnošenje zahteva za građevinsku dozvolu, radovi na rekonstrukciji Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici nisu počeli i ostaju taoci građevinske dozvole. Osim toga, zbog neizvršenja radova, njegovo održavanje kako se ne bi degradiralo može uzrokovati dodatne troškove.

3.1.4 Realizacija ne po dinamičkom planu

UO kroz upravljanje ugovorima mora da obezbedi da stadioni budu u skladu sa standardima koje je postavila UEFA i da se prijem radova vrši na osnovu ugovorenih pozicija. Projekti izgradnje stadiona moraju biti završeni na vreme kako bi se omogućio nesmetan razvoj sportskih aktivnosti

EO je u početku predstavio dinamički plan za renoviranje stadiona. Zbog činjenice da je inspektorat u okviru MŽSPPI-a prestao sa radom na zahtev inspektorata Opštine Mitrovica, ovaj dinamički plan je revidiran.

Prema podacima Nadzornog organa, radovi se nisu mogli odvijati prema predloženom dinamičkom planu zbog nepostojanja dozvole za građevinske uslove, kao i građevinske dozvole.

Kako bi rešio ovu situaciju, MKOS je u koordinaciji sa EO u septembru 2021. izmenio ugovor u delu koji se odnosi na rokove za realizaciju projekta, pomerajući rok završetka do juna 2023. godine.

Slika4. Trenutno stanje Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici

Do perioda kada smo bili u reviziji⁹, MKOS još nije ispunio predušlove za dobijanje građevinske dozvole, te zbog toga građevinski radovi nisu mogli da se izvode po dinamičkom planu jer ih je Inspektorat MŽSPPI prekinuo u aprilu 2022. godine.

Neobezbeđivanje građevinske dozvole uticalo je na to da se radovi ne izvode u skladu sa ugovorom i dinamičkim planom, što je rezultiralo evidentnim kašnjenjem u početku radova na renoviranju stadiona. Kao rezultat dosadašnjeg neobezbeđivanja potrebnih dozvola, postoji zabrinutost da do potpunog završetka projekta i njegove operacionalizacije neće doći u optimalnom roku. Ovo povećava rizik da je fudbalska reprezentacija Kosova, zbog opterećenosti jedinog stadiona koji ispunjava kriterijume UEFA, prinuđena da utakmice igra u državi regiona. Takođe, ovo utiče na to da sportski klubovi, navijači i šira javnost još uvek nemaju mogućnost da na ovom stadionu razvijaju svoje sportsko-rekreativne aktivnosti.

---

⁹april 2023

3.2 Prva faza renoviranja Gradskog stadiona u Gnjilanu

Gradski stadion u Gnjilanu izgrađen je 70-ih godina i nekada je uživao epitet jednog od stadiona sa najboljim terenom. Sada ovaj stadion nije u mogućnosti da ugosti jednu od utakmica sa najvećim rivalstvom u kosovskom fudbalu, između KF Gnjilane i KF Drita, oba ova kluba sa reputacijom u gradu Gnjilanu kao i u kosovskom fudbalu.

Potpisivanjem memoranduma o saradnji između Opštine Gnjilane i MKOS 2016. godine počela je i realizacija projekta renoviranja stadiona grada Gnjilana. Za realizaciju ovog projekta, opština Gnjilane je bila odgovorna za izradu idejnog, glavnog i implementacionog projekta, kao i za izradu procedura nabavke za ugovaranje kompanije za izvođenje radova na renoviranju stadiona, dok je MKOS bio u obavezi da obezbedi finansijska sredstva.

Vredi napomenuti da su za realizaciju projekta renoviranja ovog stadiona potpisana ukupno tri memoranduma između Opštine Gnjilane i MKOS.

Radovi su zvanično obustavljeni u avgustu 2022. godine, kada je opština Gnjilane raskinula ugovor sa ugovorenom kompanijom.

3.2.1 Nedostaci idejnog i glavnog projekta

Idejni i glavni projekti moraju biti izrađeni pre objavljivanja obaveštenja o ugovoru u skladu sa zahtevima građevinskog zakona kao i UEFA smernicama za kvalitet na stadionima

Opština Gnjilane je krajem decembra 2016. godine ugovorila kompaniju za izradu idejnog i glavnog projekta za renoviranje gradskog stadiona prema projektnom zadatku koji je dostavila opština. Projektni zadatak koji je dostavila opština uopšte nije sadržavao kategorizaciju stadiona, iako je bilo pozivanja na UEFA smernice za infrastrukturu i kvalitet stadiona. Međutim, projektnim zadatkom predviđeno je da stadion ima do 8.000 sedećih mesta, što je prema smernicama UEFA klasifikovano kao stadion druge kategorije. Nakon razgovora između Opštine Gnjilane i MKRS-a, koji su rezultirali izmenom ugovora, gradski stadion u Gnjilanu sa projektnim zadatkom klasifikovan je u četvrtu kategoriju, pošto je u vodiču UEFA predviđeno da stadioni sa preko 8.000 mesta budu kategorisani u četvrtu kategoriju (ispunjavajući ostale neophodne kriterijume).

Isto tako, u izveštaju koji je opština sačinila u julu 2022. godine za konstatovanje stanja radova na stadionu, ističe se da su „idejnim i glavnim projektom renoviranja stadiona u Gnjilanu projektovane fizičke intervencije tako da je na kraju procesa, stadion Gnjilane da bude sertifikovan za drugu kategoriju“.

Vredi napomenuti da opština nije smatrala za shodno da idejni i glavni projekat pošalje MKOS-u i UEFA-i kako bi razgovarali i ocenili da li projekat ispunjava kriterijume da bude svrstan čak i u drugu kategoriju, kao i da dobije preporuke za eventualna poboljšanja u projektu.

Eventualni razgovori sa predstavnicima UEFA-e mogli bi biti korisni da opština utvrdi tačnu kategorizaciju stadiona i izbegne probleme koji su se pojavili tokom realizacije projekta zbog zakasnele kategorizacije.

Opština je krajem oktobra 2017. godine potpisala ugovor o izvođenju građevinskih radova na rok od 36 meseci. Radovi na rekonstrukciji stadiona za drugu kategoriju počeli su u novembru 2017. godine.

Slika5 Trenutna situacija na stadionu grada Gnjilana

Dve godine kasnije (decembar 2019.), MKOS je zatražio da se glavni projekat dostavi na odobrenje UEFA-i kako bi od potonje dobila odobrenje za razvoj međunarodnih utakmica, ali projekat nije dostavljen UEFA-i od strane opštine.

Radovi na rekonstrukciji gradskog stadiona nastavljani su 34 meseca (do septembra 2020.) usporenim tempom i brojnim prekidima, prvo zbog situacije pandemije, zatim zbog problema s kvalitetom projekta kao i imovinskih problema.

U septembru 2020. godine ili dva meseca pre isteka ugovora, opština je, na preporuku MKOS-a, izvršila suštinske izmene ugovora tako što je unapred promenila pozicije kako bi se prilagodila izvođenju radova na stadionu četvrte kategorije.

U ovom slučaju nisu uzeti u obzir neophodni koraci za redizajn renoviranja stadiona, pa čak i novi tender za realizaciju projekta za stadion četvrte kategorije, jer to podrazumeva bitne promene u projektu.

MKOS i Opština Gnjilane započeli su raspravu o kategorizaciji stadiona tek nakon što su započeli radove na renoviranju gradskog stadiona. Što se tiče izmena učinjenih izmenom ugovora, Opština nije konsultovala zakon o izgradnji u vezi sa koracima koji se moraju poštovati jer je nova kategorizacija (četiri) stadiona imala suštinske promene u projektu. Prema rečima rukovodioca ugovora, završeni radovi su urađeni samo sa detaljima na ad hoc osnovi koje je projektantska kuća prerađivala bez redovne i kompletne tehničke dokumentacije.

Nedostatak redizajna za renoviranje stadiona grada Gnjilana doveo je opštinu do poteškoća i smanjene dinamike radova, kao i odlaganja roka za realizaciju radova kroz izmenu roka za dve godine. To je rezultiralo značajnim promenama na pojedinim pozicijama, kao i raskidom ugovora i vraćanjem na nultu tačku procesa, ali su delovi koji su plaćeni izgrađeni. Sada je MKOS preuzeo puno vlasništvo nad ovim projektom i započeo novi proces od izrade idejnog i glavnog projekta do njegove konačne realizacije. Međutim, zbog stalnih promena u projektu, rizikuje da ovaj stadion neće biti licenciran za četvrtu kategoriju.

3.2.2 Neblagovremeno rešavanje imovinskih pitanja

Dinamički plan renoviranja/rekonfiguracije do puštanja stadiona u rad trebao bi uključiti niz aktivnosti ili preliminarnih radnji. Sva relevantna dokumenta (građevinske, ekološke dozvole, eksproprijaciona dokumenta, potorda o zaštiti na radu i sl.) koja se odnose na početak građevinskih radova moraju biti završena na vreme kako se ne bi pojavile nepotrebne prepreke prilikom izvođenja radova.

Za projekat „Renoviranje stadiona grada Gnjilana”, primetili smo da opština nije na vreme rešila pitanje eksproprijacije nekih poseda oko stadiona koje imaju ključnu ulogu u funkcionisanju stadiona. To je izazvalo imovinski spor u vezi sa privatnom imovinom kako bi se sprečilo polaganje kanalizacije i atmosferskih cevi¹⁰ što je onemogućilo EO da izvrši radove tokom cele godine.

Prema rečima menadžera projekta, finalizacijom projekta u celini biće problema u uređenju prateće infrastrukture jer velika lokacija uključuje i nekoliko privatnih parcela, posebno prilaz stadionu.

Na lokaciji stadiona nalazi se sedam privatnih parcela koje imaju površinu od oko 53 hektara. Četiri parcele su delimično rešene, dok tri čekaju na rešavanje od strane Opštine.

---

¹⁰ sada je ovaj problem delimično prevaziđen gde je cev spojena na mrežu kanalizacije i atmosferskog sistema grada

Osim toga, Opština još nije dala epilog procesu rešavanja opštinskih prostora koje koristi Uprava za obrazovanje „kompleks srednjih škola“ i koji su u suprotnosti sa projektom Gradskog stadiona, ali koji u ovoj fazi nije prepreka radova.

Opština nije smatrala pitanje eksproprijacije imovine prioriternim, posebno one koje se odnose na pristup stadionu. To je zato što su se, prema rečima opštinskih zvaničnika, radovi odvijali unutar stadiona i bili su usmereni na prvu fazu projekta.

Neblagovremeno rešavanje imovinskih pitanja koja igraju ključnu ulogu u funkcionisanju stadiona je rezultiralo kašnjenjem u realizaciji projekta, što je onemogućilo EO da nastavi sa radovima na stadionu. Kašnjenje u koracima koje je opština preduzela u rešavanju pitanja privatne i opštinske imovine koja se nalazi oko lokacije stadiona, tokom funkcionisanja stadiona, može dovesti do problema u kreiranju pravog pristupa za ulazak na stadion. Ova kašnjenja mogu dovesti do produženja funkcionisanja gradskog stadiona i nakon završetka građevinskih radova.

3.2.3 Neispunjavanje kriterijuma za izdavanje adekvatnih građevinskih uslova i dozvola

U slučajevima kada dođe do bitnih promena u projektu, potrebno je podneti novi zahtev za obezbeđivanje uslova za izgradnju kao i građevinske dozvole.

Opština Gnjilane je u septembru 2017. godine obezbedila građevinsku dozvolu od Opštinskog odeljenja za urbanizam za renoviranje gradskog stadiona bez navođenja kategorije. Građevinska dozvola dobijena je dva meseca pre potpisivanja ugovora za izvođenje radova.

Opština je izmenila ugovor kako bi ispunila zahteve za razvrstavanje stadiona u kategoriju četvrtog nivoa prema UEFA smernicama. To je učinio kako bi izbegao potrebu da se vraća na početak procesa za dobijanje građevinskih uslova i dozvola. Međutim, promena kategorije stadiona znači i bitne promene u strukturi, te je Zakonom o izgradnji potrebno izraditi novi projekat, kojim se proces opremanja građevinskim uslovima i građevinskim dozvolama vraća na početnu tačku.

Opština nije smatrala prikladnim da ponovo podnese zahtev za izdavanje dozvole jer je ranije osigurala i smatrala je da je ovo pitanje zatvoreno. Loše planiranje i neadekvatno upravljanje rezultirali su nedostatkom adekvatne građevinske dozvole, što je jedan od razloga za raskid ugovora.

3.2.3 Značajne promene u nekim pozicijama ugovora

U tumačenju RKJN-a koje se bavi izmenama za proširenje obima ugovora, ističe se da „Kad god se izmenom ugovora značajno proširuje obim ugovora kako bi se obuhvatile veće količine zaliha, usluga ili dodatnih radova, smatra se suštinskom promenom i stoga nije dozvoljeno. Predmet ugovora se značajno menja kada promene u ugovoru prelaze 10% vrednosti ugovora u slučaju javnih ugovora za nabavku, usluge i dodatne radove“.

U ugovoru za renoviranje gradskog stadiona u Gnjilanu, iz urađenih poređenja uočavamo da je postojala razlika između ugovorene i realizovane vrednosti, što se može detaljno videti u sledećoj tabeli kako u vrednosti tako i u procentima. :

Tabela 1 Razlika između ugovorene i ostvarene vrednosti u evrima

Pozicija br	Ugovorena vrednost	Ostvarena vrednost	Razlika	Razlika u %
01	200	0	(200)	-100%
02	200	0	(200)	-100%
03	900	0	(900)	-100%
04	600	0	(600)	-100%
06	100	0	(100)	-100%
07	100	0	(100)	-100%
08	2,500	0	(2,500)	-100%
F017-1	29,750	23,075	(6,675)	-22%
F017-2	14,280	251,242	236,962	1659%
F017-3	8,330	157,871	149,541	1795%
F017-4	23,625	31,509	7,884	33%
F017-5	15,435	392,905	377,470	2446%
F017-6	7,875	17,538	9,663	123%
F017-7	5,249	0	(5,249)	-100%
F017-8	3,474	66,052	62,578	1801%
F017-9	1,587	32,138	30,550	1924%
UKUPNO	114,205	972,330	862,725	755%

Iz analize koju smo uradili u gornjoj tabeli, napominjemo da je ukupna ugovorena vrednost za pojedine pozicije iznosila 114.205€, dok je ostvarena vrednost promenjena amandmanima za iste pozicije iznosila 972.330€, što je rezultiralo većom razlikom od 862.725€ ili 755%.

Ove razlike pokazuju da je promena ugovorene vrednosti kroz izmenu ugovora materijalno visoka i prema pravilima javne nabavke tako nešto nije dozvoljeno. To se u početku dogodilo zbog nepravilne izrade projekta za renoviranje stadiona, koji nije uzeo u obzir stvarno stanje tribina u pogledu kvaliteta i trajnosti, kao i zbog izmene ugovora u značajnoj meri. Kao rezultat toga, izvedeni su radovi koji su imali enormna prekoračenja za pojedine pozicije promenjene izmenama u odnosu na prvobitno ugovorene.

Stepen realizacije prve faze bio je 71% i ugovor za ovaj stadion je raskinut. Za nastavak renoviranja ovog stadiona MKOS je sada krenuo u rad i ugovorio izradu idejnog projekta.

3.2.4 Pobjednička ponuda je skuplja za implementaciju od ostalih ponuda nakon izmene ugovora

Na osnovu činjenice da je kriterijum za dodelu ugovora bila najniža cena, onda pobjednički EO tokom sprovođenja ugovora mora biti onaj sa najnižim troškovima.

Gledano iz perspektive upravljanja nabavkama u vreme potpisivanja ugovora, izgleda da je pobjednička ponuda bila ona sa najjeftinijim troškovima za UO.

Analizirali smo da li je u toku realizacije ugovora pobjednička ponuda rezultirala nižim troškom u odnosu na ostale odgovorne ponude koje su učestvovala u ovoj proceduri. U nastavku smo predstavili našu analizu:

Tabela 2 Razlika između pobjednika i ostalih EO u postupku

Pozicija br	Ukupna vrednost osnovnog ugovora	Ukupna Izmenjena vrednost Ugovora	Vrednost ponude neuspešnog EO	Razlika
01	200	0	0	0
02	200	0	0	0
03	900	0	0	0
04	600	0	0	0
06	100	0	0	0
07	100	0	0	0
08	2,500	0	0	0
F017-1	29,750	23,075	12,361	10,713
F017-2	14,280	251,242	134,594	116,648
F017-3	8,330	157,871	84,574	73,297
F017-4	23,625	31,509	16,880	14,629
F017-5	15,435	392,905	210,485	182,420
F017-6	7,875	17,538	9,395	8,142
F017-7	5,249	0	0	0
F017-8	3,474	66,052	35,385	30,667
F017-9	1,587	32,138	17,217	14,921
Ukupna vrednost ugovora	3,121,346	3,979,470	3,759,790	219,680

Kada se ovaj proces posmatra iz perspektive implementacije ugovora, nastaju potpuno drugačiji rezultati, gde je cena radova koje je pobjednički operater izveo nakon izmene, na kraju premašila ostale ponude.¹¹

¹¹Pored EO predstavljenog u izveštaju, u ovoj proceduri su bila 3 EO sa jeftinijim cenama od pobjedničkog EO, za navedene pozicije, ali smo predstavili samo najjeftiniju ponudu

Naša analiza je pokazala da smo od ostalih pet ponuđača koji su imali odgovarajuće ponude, uočili da su tri rezultirala ponudama sa nižom vrednošću od pobjedničke ponude nakon izmene ugovora.

Ovo pokazuje da nabavka nije postigla svoju namenu, u ekonomskom aspektu i vrednosti za potrošeni novac, pošto je Opština Gnjilane platila 219,680€ više nego što bi platila da je pravilno planirala.

3.3. Prva faza za renoviranje Gradskog stadiona u Đakovici

Gradski stadion u Đakovici važan je simbol sporta za ovaj grad. Ovaj stadion se uglavnom koristi za razvoj fudbalskih utakmica lokalnog kluba FK Vlaznimi. Stadion je imao ograničen kapacitet gledalaca, kao i prilično oštećenu infrastrukturu, pa je potreba za kapitalnim ulaganjem bila više nego neophodna.

3.3.1 Projekat ne ispunjava kriterijume za stadion četvrte kategorije

Idejni kao i glavni projekti moraju biti izrađeni pre objavljivanja obaveštenja o ugovoru u skladu sa zahtevima građevinskog zakona kao i UEFA smernicama za kvalitet na stadionima. Za stadione sa kapacitetom većim od 10.000 gledalaca, dozvolu je potrebno dobiti od MMPHI-a, dok za stadione kapaciteta manjeg od 10.000 gledalaca dozvolu daje dotična opština.

Opština Đakovica je u februaru 2019. godine izradila projekat renoviranja gradskog stadiona kapaciteta oko 12.000 mesta. Opština je u maju 2019. godine potpisala memorandum o saradnji sa MKOS-om, prema kojem Ministarstvo preuzima finansiranje i razvoj procedura nabavki za prvu fazu projekta u vrednosti od 1.300.000 €.

Za realizaciju projekta, opština je aplicirala za obezbeđivanje uslova za izgradnju MŽSPPI-a, jer se za stadione sa više od 10.000 mesta potrebno podneti zahtev ministarstvu. Opština je pokušala da izradi projekat gradskog stadiona za četvrtu kategoriju po smernicama UEFA, ali nije uspela da obezbedi uslove izgradnje od MŽSPPI.

MŽSPPI je odbio zahtev za izdavanje uslova za izgradnju jer su nedostajali neki dokumenti u građevinskoj dokumentaciji koju je dostavila opština.

Vredi napomenuti da ni opština ni MŽSPPI nisu poslali idejni i glavni projekat UEFA-i na raspravu i procenu da li projekat ispunjava kriterijume da bude svrstan u četvrtu kategoriju, kao i da dobije preporuke za moguća poboljšanja projekta.

Zbog toga je opština Đakovica bila prinuđena da smanji broj mesta na stadionu ispod 10.000, tačnije 9.942, tako da se u opštini podnosi zahtev za uslove za izgradnju i građevinsku dozvolu. Kao rezultat toga, u junu 2020. godine, Direkcija za kulturu i sport u opštini Đakovica je podnela zahtev Direkciji za urbanizam i zaštitu životne sredine za uslove izgradnje, koja je odobrila uslove izgradnje u roku od mesec dana.

Nedostaci koji su pratili izradu idejnog i glavnog projekta, nedostatak potrebne dokumentacije i odbijanje uslova izgradnje od strane MŽSPPI-a doveli su do toga da radovi na renoviranju stadiona ne počnu na vreme, da se rokovi za realizaciju ugovora/projekata pomeraju ili čak smanjenjem kategorije sa četiri na drugu kategoriju.

Slika6 Tribina stadiona grada Đakovice

3.3.2 Odbijanje zahteva za uslove izgradnje u nedostatku dokumentacije

Dokumentacija koja se dostavlja uz građevinsku dozvolu mora biti kompletna i u skladu sa važećom zakonskom regulativom i prostorno-planskim dokumentima. Pored ostalih dokumenata, treba da sadrže i: izvod iz dokumenta prostornog planiranja na centralnom i lokalnom nivou, studiju izvodljivosti za predmetni projekat i studiju makro-lokacije.

Iako je Opština Đakovica na vreme podnela zahtev za uslove izgradnje u MŽSPPI, nije kompletirala neophodnu dokumentaciju. Krajem juna 2019. godine, opština Đakovica je

podnela zahtev za građevinsku dozvolu za projekat „Renoviranje stadiona grada Đakovice“. Nakon tačno mesec dana, MŽSPPI je zatražio od opštine da se građevinska dokumentacija upotpuni dodatnom dokumentacijom. Konačno, krajem novembra 2019. godine ili nakon pet meseci, zahtev za uslove izgradnje je odbijen od strane MŽSPPI-a, navodeći da je „građevinska dokumentacija podnosioca zahteva za predložene uslove izgradnje u suprotnosti sa zakonskom regulativom i važećim prostorno planskim dokumentima. ”.

Dokumenti koji su nedostajali prema MŽSPPI su: izvod prostorno planskog dokumenta centralnog i lokalnog nivoa, studija izvodljivosti za predmetni projekat i studija makro lokacije. Pored toga, MŽSPPI je utvrdio da su uslovi izgradnje koje je predložila opština u suprotnosti sa članom 3. Zakona o izgradnji, koji ne sadrži reč “Obnova” već “Rekonstrukcija”.

Neuspeh u obezbeđivanju uslova za izgradnju se desio jer Opština Đakovica nije uspeła da pravilno pripremi dosije tako što ga nije upotpunila potrebnom dokumentacijom da obezbedi uslove izgradnje.

To je rezultiralo kašnjenjem u otpočinjanju radova na realizaciji projekta renoviranja stadiona, kao i izvođenjem radova bez prethodnog obezbeđivanja potrebnih dozvola.

3.3.3 Realizacija dinamičkog plana nije zadovoljavajuća

UO kroz upravljanje ugovorima mora osigurati da stadioni budu u skladu sa standardima koje je postavila UEFA i da se prijem radova vrši na osnovu ugovorenih pozicija. Projekti izgradnje stadiona moraju biti završeni na vreme kako bi se omogućio nesmetan razvoj sportskih aktivnosti

MKOS je početkom aprila 2020. godine zaključio ugovor „Renoviranje stadiona grada Đakovice – I faza“. Dinamičkim planom planirano je da se završetak radova obavi u roku od 36 meseci od potpisivanja ugovora ili početkom aprila 2023. godine. Od uplata koje smo do sada primili od MKOS-a (u mesecu aprilu kada smo bili u reviziji) realizovani su radovi u vrednosti od 296.240€ ili 28% vrednosti projekta. Krajem aprila 2023. godine MKOS je doneo rešenje o produženju roka za završetak radova do kraja godine ili za 9 meseci.

Kašnjenje u realizaciji dinamičkog plana rezultat je pandemije, a nakon pandemije rad je obustavljen od strane EO zbog povećanja cena građevinskog materijala.

Neizvođenje radova u skladu sa ugovorom i dinamičkim planom rezultiralo je značajnim kašnjenjima u realizaciji projekta renoviranja stadiona kao i njegove pune funkcionalizacije. Uz intenzitet do sada izvedenih radova, postoji zabrinutost da se potpuni završetak projekta i njegova operacionalizacija neće desiti u optimalnom roku, s obzirom da je ovo samo prva faza projekta.

3.4 Veoma česta upotreba pregovaračkih procedura nabavke od strane MKOS

Za ova tri projekta izvršili smo reviziju pet postupaka nabavke (tri postupka za realizaciju radova, jedan postupak za izradu projekta i jedan postupak za nadzor radova). Iz ovih procedura, u tri slučaja smo primetili da je MKOS koristio pregovaračku proceduru opravdavajući procese kao hitne slučajeve. Ceo projekat renoviranja Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici smatran je izuzetno hitnim, ali MKOS uopšte nije bio efikasan u finalizaciji pregovaračke procedure, jer je za završetak procesa nabavke bilo potrebno šest meseci (od pokretanja nabavke do potpisivanja ugovora). Ovo pokazuje nedostatak osnova za korišćenje pregovaračkog postupka i suprotno je kriterijumima potrebnim za opravdanje korišćenja ovog postupka.

3.4.1 Nedosledno obrazloženje kriterijuma za korišćenje pregovaračkog postupka

Prilikom razvoja aktivnosti nabavke treba koristiti transparentniju i konkurentniju proceduru. Ugovorni organ može koristiti pregovaračke postupke bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru za obavljanje aktivnosti nabavke samo nakon što su uslovi navedeni u zakonu o nabavkama ispravno ispunjeni.

MKOS za proces nabavke za renoviranje Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici odabrao je pregovarački postupak bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru, pozivajući se na ekstremne vanredne situacije¹²što je predviđeno Zakonom o javnim nabavkama (ZJN).

Odeljenje za sport je krajem decembra 2018. godine zatražilo od Odeljenja za nabavke u okviru MKOS-a da se za ovu aktivnost nabavke koriste pregovarački postupci zbog kratkih rokova. Odeljenje nabavke je odlučilo da podrži korišćenje ove procedure i pozvalo se na deo zakona o nabavkama koji pokriva ekstremne hitne slučajeve kako bi se ispunio zakonski zahtev.

Ovaj uslov mora biti u potpunosti dokumentovan i uključen u obrazloženje za korišćenje pregovaračkog postupka. Prema zakonu, ako se okolnosti koje su dovele do krajnje vanredne situacije mogu biti pripisane nemarnim ili namernim radnjama ili propustima naručioca, onda se ovaj uslov ne može koristiti.

U Kancelariji za nabavku MKOS-a su obrazložili da rokovi koje je UEFA postavila za razvoj takmičenja u dovoljnoj meri ispunjavaju uslov krajnje vanredne situacije.

Međutim, ovo obrazloženje nije bilo dovoljno snažno da opravda korišćenje pregovaračkog postupka u ovom slučaju, čineći proces nabavke netransparentnim i suprotnim principu ZJN, kada je u pitanju korišćenje pregovaračkog postupka.

Renoviranje stadiona se ne može kategorisati kao ekstremno hitno, posebno ako je završetak ovog procesa nabavke trajao oko 6 meseci od pokretanja zahteva do ugovaranja (od decembra 2018. do juna 2019.). Naročito ako se tome doda činjenica da je za realizaciju radova po

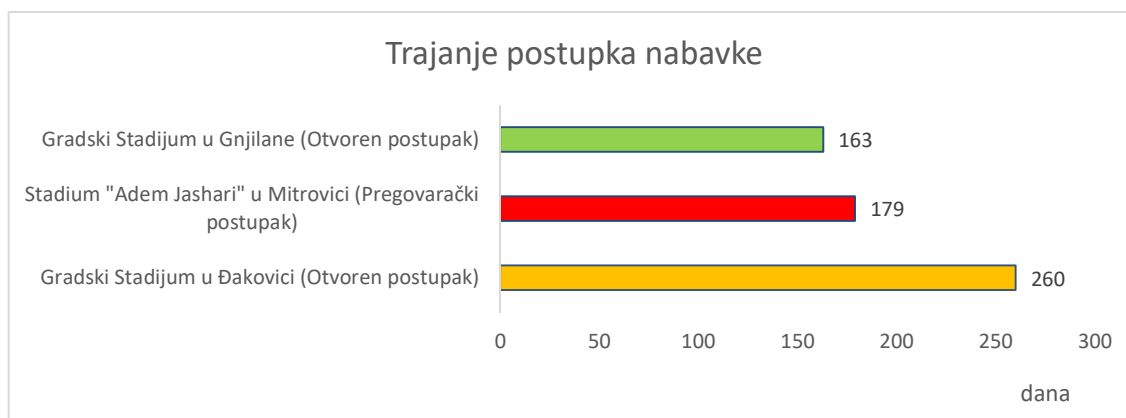
---

¹²Član 35.2.1 (iii) Zakona o javnim nabavkama

ugovoru bilo predviđeno 24 meseca (730 kalendarskih dana). Ili čak činjenica da smo u 2023. godini, a MKOS još uvek nije obezbedio preduslove koje je bilo potrebno obezbediti pre početka procesa nabavke.

Grafikon 2 ispod pokazuje da je za renoviranje Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici, pregovarački postupak trajao 179 kalendarskih dana, dok je otvoreni postupak koji je pratila opština Gnjilane završen za 163 dana ili 16 dana ranije od one koju je pregovarao (hitno) MKOS. Čak je i otvorena procedura za renoviranje gradskog stadiona u Đakovici trebalo da bude završena u roku od 187 dana, što je slično procedurama dogovorenim za stadion Adem Jashari, ali je potpisivanje ugovora odloženo oko tri meseca zbog promena u vladi.

Graf2 Trajanje procedura nabavke na tri revidirana stadiona

Pregovarački postupak nabavke kao manje transparentan postupak rezultirao je brojem od samo tri ponuđača. Ovo je rezultiralo nejednakim tretmanom/diskriminacijom potencijalnih ponuđača. Korišćenje otvorenog postupka omogućilo bi veći broj ponuda koje bi, pored jeftinijih cena, mogle doneti i veću konkurenciju.

Opština Gnjilane je prvobitno razvila proces nabavke za renoviranje gradskog stadiona u Gnjilanu koristeći otvorenu proceduru kao transparentniju proceduru. Međutim, zbog problema sa idejnim i glavnim projektom, opština je raskinula ugovor. Raskid ugovora doveo je do toga da se celi proces vrati na nulu. Ovom prilikom MKOS je preuzeo potpuno vlasništvo nad ovim projektom i započeo novi proces od izrade idejnog i glavnog projekta do njegove konačne realizacije.

MKOS za proces nabavke za izradu projekta renoviranja stadiona u Gnjilanu odabrao je pregovarački postupak bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru, pozivajući se na ekstremne vanredne situacije predviđene Zakonom o javnim nabavkama (ZJN).

MKOS je odmah nakon raskida ugovora u avgustu 2022. godine pokrenuo proces nabavke po pregovaračkom postupku. Ova procedura je bila neuspešna jer su ponude EO bile neodgovorne. Zahtev za ponovno nadmetanje podnet je početkom novembra, ponovo po pregovaračkoj proceduri, što je rezultiralo potpisivanjem ugovora u decembru.

Kancelarija generalnog sekretara u okviru MKOS-a se obratila Odeljenju za nabavke da koristi pregovaračke procedure za ovu aktivnost nabavke, koristeći razloge za raskid ugovora kao razlog za ovu proceduru i hitnu potrebu za izgradnjom alternativnog stadiona. Odeljenje nabavke je odlučilo da podrži korišćenje ove procedure i pozvalo se na deo zakona o nabavkama koji pokriva ekstremne hitne slučajeve kako bi se ispunio zakonski zahtev.

Pregovarački postupak nabavke kao manje transparentan postupak u početku je rezultirao neuspehom procesa i predstavljanjem potrebe za ponovnim tenderom, što je uzrokovalo kašnjenja od oko pet meseci. Vredi napomenuti da je samo jedan EO dao ponudu na ponovnom tenderu, koji je proglašen pobednikom. Korišćenje otvorenog postupka omogućilo bi veći broj ponuda koje bi, pored jeftinijih cena, donele i veću konkurenciju. Ovo je rezultiralo nejednakim tretmanom/diskriminacijom potencijalnih ponuđača. Osim toga, i u ovom slučaju se ispostavlja da je korišćenje pregovaračkog postupka bez objave obaveštenja o ugovoru nestabilno, jer se ugovaranje ne odvija brže nego u otvorenom postupku. Opština Đakovica nije koristila pregovaračku proceduru.

3.4.2. Nastavak korišćenja pregovaračkog postupka i za ugovor o nadzornom radu

MKOS je u decembru 2019. godine potpisao ugovor o stručnom nadzoru radova na renoviranju Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici u iznosu od 185.000€. To se dogodilo 192 kalendarska dana nakon potpisivanja osnovnog ugovora za renoviranje stadiona. Kao i u osnovnom ugovoru, i u ovom slučaju je korišćen pregovarački postupak bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru. Tokom ovog perioda, EO za implementaciju osnovnog ugovora je bio u potpunosti angažovan šest meseci u izradi idejnog projekta za stadion, tokom kojih je MKOS imao priliku da razvije otvorenu proceduru za ugovaranje Nadzornog organa.

I za ovaj ugovor, Kancelarija za nabavke u MKOS-u se pozvala na vremenske rokove koje je UEFA postavila za argumentaciju korišćenja pregovaračkog postupka. Istovremeno, Kancelarija za nabavke pri MKOS se pozvala na zahtev člana koji govori o zaštiti intelektualne svojine da podrži korišćenje pregovaračkog postupka.

Kao i u slučaju ugovora za renoviranje stadiona, Odeljenje za sport je zahtevalo od Odeljenja za nabavke u okviru MKOS da se za ovu aktivnost nabavke koriste pregovaračke procedure zbog kratkih rokova. Odeljenje nabavke je odlučilo da podrži korišćenje ove procedure kako je to opravdala jedinica koja je podnela zahtev.

Pregovarački postupci bez objavljivanja obaveštenja o ugovoru trebali bi se koristiti kao poslednje sredstvo jer ne pružaju toliko transparentnosti i konkurencije kao otvoreni postupak. Ako se ova procedura praktikuje u mnogim ugovorima, to može rezultirati većim troškovima projekta, smanjenom konkurencijom i izbegavanjem boljih ponuda od strane EO.

3.4.3 Istraživanje tržišta

Odgovorni zvaničnici imali su saznanja o tome kako se određuju troškovi izgradnje stadiona. Cena izgradnje fudbalskog stadiona meri se brojem sedišta i složenošću stadiona.

MKOS (Odeljenje za sport) je istraživanje tržišta za ugovor o renoviranju Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici zasnovalo na analizama za delimičnu izgradnju stadiona koje je uradila strana kompanija (javna informacija, a nije ugovorena od strane MKOS-a) za 10 stadiona sa najnižom cenom po sedištu.

Na osnovu ovih podataka specijalizovanih organizacija, procena troškova za sličan stadion sa ova tri stadiona koja se grade na Kosovu (u vreme sklapanja ugovora) bilo je oko 1.100 do 1.500 evra po mestu. Ugovori za tri revidirana stadiona su se kretali oko te vrednosti. Stoga se na osnovu njih može smatrati da je urađeno prihvatljivo istraživanje tržišta.

3.5 Ostali nedostaci koji su pratili administrativne procese

Tokom revizije tri projekta za renoviranje stadiona u Mitrovici, Gnjilanu i Đakovici, primetili smo neke nedostatke koji su pratili razvoj ovih projekata.

3.5.1 Isti službenik se imenuje za člana komisije za evaluaciju kao i za menadžera ugovora

Službenik koji je bio član komisije za ocenjivanje ne može biti imenovan za menadžera ugovora.

U pravilima i operativnim smernicama za javne nabavke stoji da „Član komisije za evaluaciju ne može biti imenovan za rukovodioca projekta“. Primetili smo da je za tender „Renoviranje stadiona grada Đakovice – prva faza“ MKOS imenovao istog službenika za člana komisije za procenu tendera i isti je imenovan za menadžera ugovora.

Takođe, za tender „Rekonstrukcija gradskog stadiona u Gnjilanu“, opština je imenovala istog službenika koji je učestvovao u procesu evaluacije tendera i na poziciju menadžera ugovora.

Ovo se desilo zbog nedostatka dužne pažnje od strane MKOS-a i Opštine Gnjilane prilikom donošenja odluka za članove komisije za ocenjivanje i menadžera ugovora.

Imenovanje službenika koji je bio član komisije za ocenjivanje i na poziciju menadžera ugovora je u suprotnosti sa pravilima nabavke i predstavlja sukob interesa. Nepravilna podela poslova povećava rizik da nema dovoljno kontrola i kao rezultat toga da se pojave nedostaci u izvođenju radova prema ugovoru.

3.5.2 Nepotvrđivanje finansijskih informacija u Izjavi o potrebama

Osobe koje imaju ovlašćenje za potpisivanje ugovora dužne su pre objavljivanja obaveštenja o dodeli ugovora ponovo potvrditi da se finansijske informacije (DNPDF) nisu suštinski promenile.

Primetili smo da u dva slučaja (za renoviranje Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici i za nadzor radova na ovom stadionu) "Izjava o potrebama i utvrđivanje raspoloživosti sredstava" nije uredno popunjena. Ovo iz razloga što su nedostajali potrebni potpisi

odgovornih službenika u delu koji se odnosi na ponovno potvrđivanje sredstava (član 3. Pregled). Dakle, MKOS nije ponovo potvrdio da li su se finansijske informacije suštinski promenile ili ne, pre objavljivanja potpisivanja ugovora.

Na naše pitanje o nepotpisivanju ove izjave, MKOS u dostavljenom odgovoru ne navodi jasno razlog za nepotpisivanje, ali se daju neka pojašnjenja u vezi sa budžetskim izdvajanjima za projekat renoviranja Olimpijskog stadiona "Adem Jashari". Što se tiče ugovora o nadzoru radova na stadionu, nisu data nikakva pojašnjenja.

Nepotvrđivanje finansijskih informacija od strane odgovornih lica rizikuje da MKOS stupi u ugovorne obaveze u nedostatku sredstava potrebnih za pokrivanje troškova realizacije projekta ili da predstavlja finansijske poteškoće koje utiču na realizaciju projekta prema predviđenoj dinamici.

3.5.3 Projekti kapitalnih investicija bili su u međusobnom sukobu

Opština Gnjilane je izradila idejni i glavni projekat za renoviranje gradskog stadiona. U međuvremenu, opština je izradila projekat za izgradnju trga na reci Miruša, koji se nalazi u blizini gradskog stadiona. Ovaj projekat je u suprotnosti sa projektom renoviranja gradskog stadiona jer ograničava pristup automobilima na parking stadiona.

Ovo se desilo zbog nedostatka koordinacije između opštinskih direkcija tokom izrade idejnih i glavnih projekata za ova dva projekta.

Nedostatak koordinacije rezultirao je time da projekat izgradnje trga ometa deo projekta renoviranja stadiona, koji predviđa ulaz za automobile na stadion. Da bi projekat stadiona bio operacionalizovan, opština će biti primorana da sruši deo trga za koji su uložena finansijska sredstva. Sukob projekata je uticao na to da opština ima finansijske gubitke s jedne strane, kao i da uzrokuje kašnjenja u funkcionalizaciji stadiona sa druge strane.

4 Zaključci

MKOS zajedno sa opštinama (Mitrovica, Gnjilane i Đakovica) nisu bili efikasni u realizaciji projekata renoviranja stadiona. Iako je prošlo nekoliko godina (od četiri do sedam godina) od početka procesa renoviranja stadiona, oni još uvek nisu završeni, a prema stanju na terenu još su daleko od završetka i funkcionalizacije.

Nepočetak radova na renoviranju **Olimpijskog stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici** i odlaganje rokova za realizaciju ugovora/projekta, rezultat je toga što idejni projekat nije izrađen u pravo vreme u skladu sa fazama predviđenim smernicama. MKOS je koristio uslove FIDIC-a koji predviđaju uključivanje idejnog projekta u osnovni ugovor o renoviranju stadiona. Budući da idejni projekat nije izrađen u pravoj fazi prema smernicama UEFA-e, došlo je do kašnjenja u podnošenju zahteva prvo za eksproprijaciju, uslove izgradnje, a zatim i za građevinsku dozvolu.

Nekategorizacija **gradskog stadiona u Gnjilanu** na vreme je uticala na izmenu ugovora i posledično na suštinske izmene za prilagođavanje realizacije radova za četvrtu kategoriju. Izmene izvršene amandmanom u odnosu na osnovni ugovor bile su do 755% za pojedine pozicije. Ove promene su dovele do toga da je Opština Gnjilane platila 219,680€ više nego što bi platila da je ove promene uključila od početka. Ova razlika u ceni se izračunava između pobedničkog EO i odgovornog, ali neuspešnog EO. Ove izmene, osim što nisu dozvoljene pravilima javnih nabavki, takođe pokazuju da je identifikacija potreba za ovaj projekat bila daleko od stvarnih potreba i da Opština nije ostvarila vrednost za novac. Ovo je takođe bilo zbog činjenice da projektni zadatak nije bio dovoljno detaljan da bi odražavao kategoriju kojoj se očekuje da ovaj stadion ispuni.

Idejni i glavni projekat za **gradski stadion u Gnjilanu** morao bi da bude odobren od UEFA pre potpisivanja ugovora za izvođenje radova. Osim što se tako nešto nije dogodilo pre potpisivanja ugovora, zahtev **MKOS-a** za odobrenje od UEFA-e upućen je tek dve godine nakon potpisivanja ovog ugovora. Dakle, ovaj projekat je ugovoren bez sigurnosti da će stadion dobiti licencu od potonjeg.

Osim što nije poštovala zahteve u pogledu kategorizacije stadiona i idejnog i glavnog projekta, **opština Gnjilane** nije poštovala ni zakonske uslove za izgradnju. Opština je dobila dozvolu za drugu kategoriju, dok je stadion u izgradnji predviđen za četvrtu kategoriju, što znači suštinske promene u strukturi. Zakon o izgradnji zahteva izradu novog projekta kojim se proces opremanja građevinskim uslovima i građevinskim dozvolama vraća na početnu tačku. Dakle, neposedovanje nove dozvole rizikuje da ovaj stadion, čak i ako je završen u skladu sa kriterijima za četvrtu kategoriju, možda neće moći dobiti licencu.

Izrada projekta za **gradski stadion u Đakovici**, u nedostatku potrebnih dokumenata predviđenih zakonom o izgradnji, rezultirala je smanjenjem broja sedišta i kategorije stadiona. Neadekvatno projektovanje projekta, nedostatak potrebne dokumentacije kao i odbijanje uslova izgradnje od strane MŽSPPI-a doveli su do snižavanja kategorije stadiona sa nivoa

četiri na treću kategoriju prema UEFA-inim smernicama, što je istovremeno izazvalo kašnjenje u realizaciji projekta. Ovaj projekat je u početnoj fazi implementacije.

Problemi sa eksproprijacijom parcela sa firmom „Trepča“ pokrenuti su na samom početku realizacije ugovora za renoviranje **Olimpijskog stadiona „Adem Jashari“ u Mitrovici**, ali nisu rešeni na vreme i na odgovarajući način. Proces eksproprijacije nije završen i još je u početnoj fazi. To je stvorilo prepreke za nastavak radova na stadionu i bio je jedan od glavnih razloga koji je uticao na nerealizaciju projekta u periodu od oko pet godina. Slična stvar se desila i u projektu renoviranja **gradskog stadiona Gnjilana**, gde je nerešavanje imovinskih pitanja na vreme dovelo do kašnjenja u implementaciji projekta, što je onemogućilo EO da nastavi sa radovima na stadionu. Ovo je razlog da se funkcionisanje gradskog stadiona još više produži.

Kriterijum za dobijanje građevinske dozvole je da je proces eksproprijacije završen. Renoviranje **Olimpijskog stadiona „Adem Jashari“** počela je bez obezbeđenja građevinske dozvole. **MKOS** nije preduzela sve potrebne radnje da podnese zahtev za građevinsku dozvolu na vreme i pre faze tendera. Nedostatak građevinske dozvole doveo je do toga da su radovi na rekonstrukciji Olimpijskog stadiona „Adem Jashari“ u Mitrovici obustavljeni od strane inspektorata MŽSPPI-a i ne mogu da počnu ni posle više od četiri godine od potpisivanja ugovora. To može rezultirati dodatnim troškovima za održavanje stanja stadiona kako se stadion ne bi dalje oštetio.

Korišćenje pregovaračkog postupka bilo je nepotrebno, jer je od početka postupka do potpisivanja osnovnog ugovora za izvođenje radova prošlo šest meseci. Pre donošenja odluke o korišćenju pregovaračkog postupka, **MKOS** nije u dovoljnoj meri analizirao sve okolnosti ili razloge zbog kojih se otvoreni postupak ne može primeniti. Predstavljanje kao hitni slučajevi nije imala dovoljno osnova jer se renoviranje stadiona po prirodi ne može svrstati u ekstremne hitne slučajeve. Tako je **MKOS**, u slučaju **Olimpijskog stadiona „Adem Jashari“ u Mitrovici**, osim što nije efikasan, koristio i manje transparentnu proceduru koja ne obezbeđuje dovoljnu konkurenciju. **MKOS** je koristio pregovaračku proceduru za tri ugovora: realizaciju radova i nadzor nad njima na Olimpijskom stadionu „Adem Jashari“ u Mitrovici i izradu projekta za gradski stadion u Gnjilanu.

Dinamika radova generalno je bila niska. Projekat renoviranja Olimpijskog stadiona „Adem Jashari“ u Mitrovici, zastao je u radovima zbog nepostojanja neophodnih preduslova za izgradnju. Gradski stadion u Gnjilanu je završio negde oko 70% prve faze projekta, ali je zbog nedodeljene kategorije na vreme došlo do izmene ugovora, prekoračenja dodeljenih pozicija i zbog toga su radovi obustavljeni i ugovor je raskinut. Dok je dinamika realizacije projekta renoviranja stadiona grada Đakovice - prva faza bila veoma niska, gde je samo 28% ugovorene vrednosti projekta realizovano u roku od 36 meseci. Ovaj nizak intenzitet najpre je posledica pandemije, a potom i promena cena. Stupanjem na snagu odluke Vlade, za subvencionisanje cena u iznosu od 30%, EO je povećao intenzitet izvođenja radova.

Fudbalska reprezentacija Kosova će svoje utakmice jedno vreme igrati na jedinom stadionu koji ispunjava kriterijume UEFA za četvrtu kategoriju. Ako se renoviranje ova tri stadiona nastavi ovim intenzitetom i ima samo jedan stadion koji ispunjava kriterijume, reprezentacija

Kosova može da igra utakmice u državi u regionu. Osim toga, to utiče na to da sportski klubovi, navijači i šira javnost još uvek nemaju mogućnost da razvijaju svoje sportsko-rekreativne aktivnosti na ovim stadionima.

Razvoj procedura nabavke u tri projekta praćen je raznim nedostacima. Imenovanje istog službenika za člana komisije za evaluaciju i menadžera ugovora, nepotvrđivanje finansijskih informacija i nekoordinacija između različitih direkcija za planiranje projekta, osim što je u suprotnosti sa zahtevima za pravilno upravljanje finansijama, ovo takođe predstavlja rizik od sukoba interesa, rizik od ulaska u finansijske obaveze bez pokrića i dodatne troškove kada su projekti u međusobnom sukobu.

5 Preporuke

Da bi se obezbedilo da projekti koje je pokrenulo Ministarstvo kulture, omladine i sporta zajedno sa opštinama Mitrovica, Gnjilane i Đakovica budu u skladu sa zahtevima smernica UEFA, zakonskim zahtevima na snazi, u skladu sa uslovima na terenu, u potpunosti implementiran i bez izazova, završen na vreme i postizanje vrednosti za novac, preporučujemo sve četiri institucije da se:

- Idejni projekti izrađuju na vreme u skladu sa fazama predviđenim UEFA smernicama za kvalitet stadiona i nacionalnim zakonskim zahtevima za izgradnju;
- Nacrti idejnih projekata šalju unapred na pregled UEFA-i kako bi prihvatila preporuke za eventualne izmene kako bi stadioni mogli dobiti licencu od strane UEFA-e kada budu završeni;
- Prilikom izrade projektnog zadatka jasno precizira kategorizacija stadiona prema UEFA smernicama, tako da nema potrebe za naknadnim promenama;
- Sva relevantna dokumenta počev od: ekoloških dozvola, eksproprijacionih dokumenata, uslova izgradnje i građevinske dozvole su završena na vreme i pre pokretanja zahteva za početak postupka nabavke za renoviranje stadiona;
- U slučaju zahteva za osiguranje uslova građenja, dosije sa neophodnom dokumentacijom da bude potpun kako se zahtev ne bi odbio i uzrokovao kašnjenje u realizaciji projekata;
- Pre donošenja odluke o korišćenju pregovaračkog postupka, sve okolnosti su dovoljno analizirane, procenjene su mogućnosti za otvoreni postupak, a kada nema osnova ili potrebe za njegovim korišćenjem, otvoreni postupak treba koristiti kao konkurentniji postupak;
- Izrađuje se detaljna analiza kako bi se identifikovale potrebe za realizaciju radova i na vreme uključile u projekat. U slučajevima kada postoji potreba za suštinskim izmenama u odnosu na osnovni projekat, pokrenuti novi postupak nabavke i samim tim zaključiti novi ugovor u skladu sa zakonskim uslovima;
- Ima aktivniji nadzor u toku izvođenja radova radi povećanja intenziteta radova i izbegavanja prepreka kako bi se izvođenje radova završilo prema dinamičkom planu;
- Dodate su provere prilikom donošenja odluka za članove komisije za evaluaciju i menadžera ugovora, završetak finansijske informacije od osoba odgovornih za Izjavu o potrebama i raspoloživosti sredstava, kao i u slučaju izrade različitih projekata za kapitalna ulaganja, treba postojati najbolja moguća koordinacija između odeljenja/direkcija kako projekti ne bi bili u suprotnosti sa jednim drugim.

Dodatak 1. Motiv revizije, kriterijumi, pitanja, obim revizije i metodologija

Motiv revizije

Sportska infrastruktura sa dobrim standardima znači da su stadioni visokog kvaliteta, pružaju sigurnost i mogućnosti za nesmetano odvijanje sportskih aktivnosti i razvoj sportista i sporta u međunarodnoj areni. Međutim, takvi uslovi se ne nude uvek u slučaju obnove sportske infrastrukture.

Zbog nerenoviranja i izgradnje sportskih objekata na vreme, fudbalska reprezentacija Kosova skoro dve godine (2016-2017) morala je da putuje 262 kilometra do severnog grada Albanije (Skadar) da bi odigrala domaće utakmice, pošto na Kosovu nije bilo stadiona koji zadovoljava standarde koje je postavila UEFA/FIFA. To je izazvalo dodatne troškove za državni budžet. Iako je stadion "Fadil Vokrri" renoviran 2018. godine, koji ispunjava kriterijume UEFA/FIFA za razvoj međunarodnih utakmica, rizikuje da izgubi licencu jer je preuzet razvojem čestih utakmica tamo i kada bi se tako nešto desilo, reprezentacija Kosova bi ponovo morala da igra utakmice negde u regionu.

Iz intervjua obavljenih sa odgovornim službenicima u MKOS-u kao i u opštinama¹³prikupili smo dokumentaciju i informacije na osnovu kojih smo identifikovali nekoliko nedostataka počevši od imovinskih problema, definisanja idejnog projekta, nedostatka glavnog projekta, nedostatka građevinske dozvole, izrade procedura nabavke, kašnjenja u završetku radova i slabosti u upravljanju ugovora.

Da bi dodatno osnažili uverenja o problemima u renoviranju/rekonstrukciji stadiona, u izveštajima¹⁴između ostalog, ističe se da je Kosovo postiglo ograničen napredak u poboljšanju sportske infrastrukture prema standardima UEFA/FIFA.

Drugi indikator koji pokazuje nedostatke u ovoj oblasti je degradacija stadiona, koji će zahtevati češće popravke i održavanje nego što je planirano.

Revizijska pitanja

Da bismo odgovorili na cilj revizije, formulisali smo sledeća pitanja i potpitanja:

1. *Koliko su Ministarstvo i opštine bili efikasni u renoviranju/rekonfiguraciji stadiona?*
  - 1.1 *Da li su idejni i glavni projekti pravilno osmišljeni?*
  - 1.2 *Da li su građevinske dozvole osigurane i primenjene na vreme?*
  - 1.3 *Da li su eksproprijacije izvršene i koje su radnje preduzete?*
    2. *Da li je proces nabavke pravilno razvijen?*
      - 2.1 *Da li su korišćene transparentne procedure nabavke?*
      - 2.2 *Da li je istraživanje tržišta urađeno u skladu sa zahtevima ZJN?*

¹³Opštine Mitrovica, Gnjilane i Đakovica

¹⁴Kancelarija za strateško planiranje - Nacionalna strategija razvoja 2030

3. *Da li se upravljanje i praćenje projekata vrši prema ugovorenim uslovima?*
3.1 *Da li su radovi izvedeni prema dinamičkom planu, ako nisu koji su mogući rizici?*
Da li je posao obavljen van ugovora? Ako jesu, da li su bili opravdani i da li ih je bilo moguće unapred predvideti?

Kriterijumi revizije:

Kriterijumi revizije koji su služili za ocenu predviđenog cilja ove revizije su zasnovani na Zakonu br. 04/L-042 za Javnu nabavku na Kosovu, Pravila i operativni vodič za javne nabavke, kao i pripremljenu literaturu za upravljanje gradnjom, dobre prakse i UEFA standarde za infrastrukturu stadiona.

Da bismo to potvrdili, postavili smo sažete kriterije:

- Ministarstvo i opštine moraju biti efikasni kako bi ostvarili ono što su zacrtali u renoviranju/rekonfiguraciji stadiona.
- Dinamički plan renoviranja/rekonfiguracije do puštanja stadiona u rad trebao bi uključiti niz aktivnosti ili preliminarnih radnji. Sva relevantna dokumenta (građevinske, ekološke dozvole, eksproprijaciona dokumenta, uverenje o bezbednosti na radu i sl.) koja se odnose na početak građevinskih radova moraju biti završena na vreme kako se ne bi pojavile nepotrebne prepreke prilikom izvođenja radova.¹⁵
- Idejni i glavni projekti moraju biti izrađeni na vreme u skladu sa zahtevima zakona o izgradnji pre objavljivanja obaveštenja o ugovoru;
- Da bi stadion bio prihvatljiv i kvalitetan, svi zahtevi važećih standarda moraju biti uključeni unapred. To znači da projektu mora prethoditi detaljno idejno rešenje i da isti mora ispunjavati zahteve koji proizilaze iz UEFA Pravila za infrastrukturu stadiona¹⁶;
- Projekti moraju biti završeni u okviru ugovorenih cena, i procena potreba mora biti zasnovana na tržišnim cenama i konkurentnim cenama. Prilikom razvoja aktivnosti nabavke treba koristiti transparentniju i konkurentniju proceduru¹⁷;
- AU kroz upravljanje ugovorima mora osigurati da stadioni budu u skladu sa standardima koje je postavila UEFA i da se prijem radova vrši na osnovu ugovorenih pozicija; i
- Projekti izgradnje stadiona moraju biti završeni u predviđenom roku kako bi se omogućio nesmetan razvoj sportskih aktivnosti¹⁸.

Metodologija revizije

Metodologija revizije je uključivala metode sprovođenja revizije koje su u nastavku detaljno razrađene, kako bi se zaključilo da li se postiže efikasnost u izgradnji/renoviranju stadiona.

¹⁵Vodič za kvalitetne stadione – UEFA izdanje 2011

¹⁶UEFA propisi o infrastrukturi stadiona – izdanje 2018

¹⁷PRAVILA I OPERATIVNE SMERNICE ZA JAVNE NABAVKE Član 4. Opšte upravljanje postupcima nabavki Tačka 4.2 pod c)

¹⁸Vodič za kvalitetne stadione – UEFA izdanje 2011

Da bi se osiguralo da su informacije i analize koje proizilaze iz ove revizije tačne i korisne, smatra se da je neophodno usredsrediti se na kreiranje dobrog dizajna revizije koji će dovesti do adresiranja potencijalnih nedostataka.

Naš pristup reviziji renoviranja/rekonfiguracije stadiona koristi niz tehnika za dobijanje revizijskih dokaza i uveravanja, uključujući: intervjuisanje relevantnih službenika, analizu relevantnih dokumenata i fizičke preglede projekata. Konkretnije, fokusiraćemo se na:

- Analiza dokumentacije (projektne zadatke) vezano za izradu idejnih i glavnih projekata.
- Intervjuisanje odgovornih službenika u Ministarstvu kulture, omladine i sporta kao i u odabranim opštinama za proces izrade projekta.
- Analiza dokumentacije za merenje parcele na kojoj će se graditi, analiza konkursne dokumentacije i analiza idejnog i glavnog projekta. Analiziranje građevinskih dozvola i njihovo upoređivanje sa uslovima prema Zakonu o građevinarstvu i javnim preduzećima.
- Analiza dokumentacije za eksproprijaciju kao i zahteva za građevinsku dozvolu.
- Poređenje dnevnika građevinskih radova sa završenim radovima prema rokovima dinamičkog plana.
- Analiza dokumentacije za eksproprijaciju kao i zahteva za građevinsku dozvolu.
- Intervjuisanje odgovornih zvaničnika u Ministarstvu kulture, omladine i sporta kao i u odabranim opštinama za proces izgradnje/renoviranja stadiona.
- Analiza dokumentacije za merenje parcele na kojoj će se graditi, analiza konkursne dokumentacije i analiza idejnog i glavnog projekta. Analiziranje građevinskih dozvola i njihovo upoređivanje sa uslovima prema Zakonu o građevinarstvu i javnim preduzećima.
- Upoređivanje plana nabavke sa potpisanim ugovorom, analiza tenderske dokumentacije uključujući obaveštenje o tenderu, obaveštenje o dodeli ugovora i ugovor zajedno sa predmerom i predračunom.
- Poređenje dnevnika građevinskih radova sa završenim radovima prema rokovima dinamičkog plana.
- Testiranje isplata za obavljeni posao i njihovo poređenje sa ugovorom, sa posebnim fokusom na trajanje i ugovoreni iznos.
- Analiziranje izveštaja o prijemu poslova i poređenje sa stvarnim stanjem na terenu. Svrha ovih poseta je da se sazna dokle su radovi stigli.

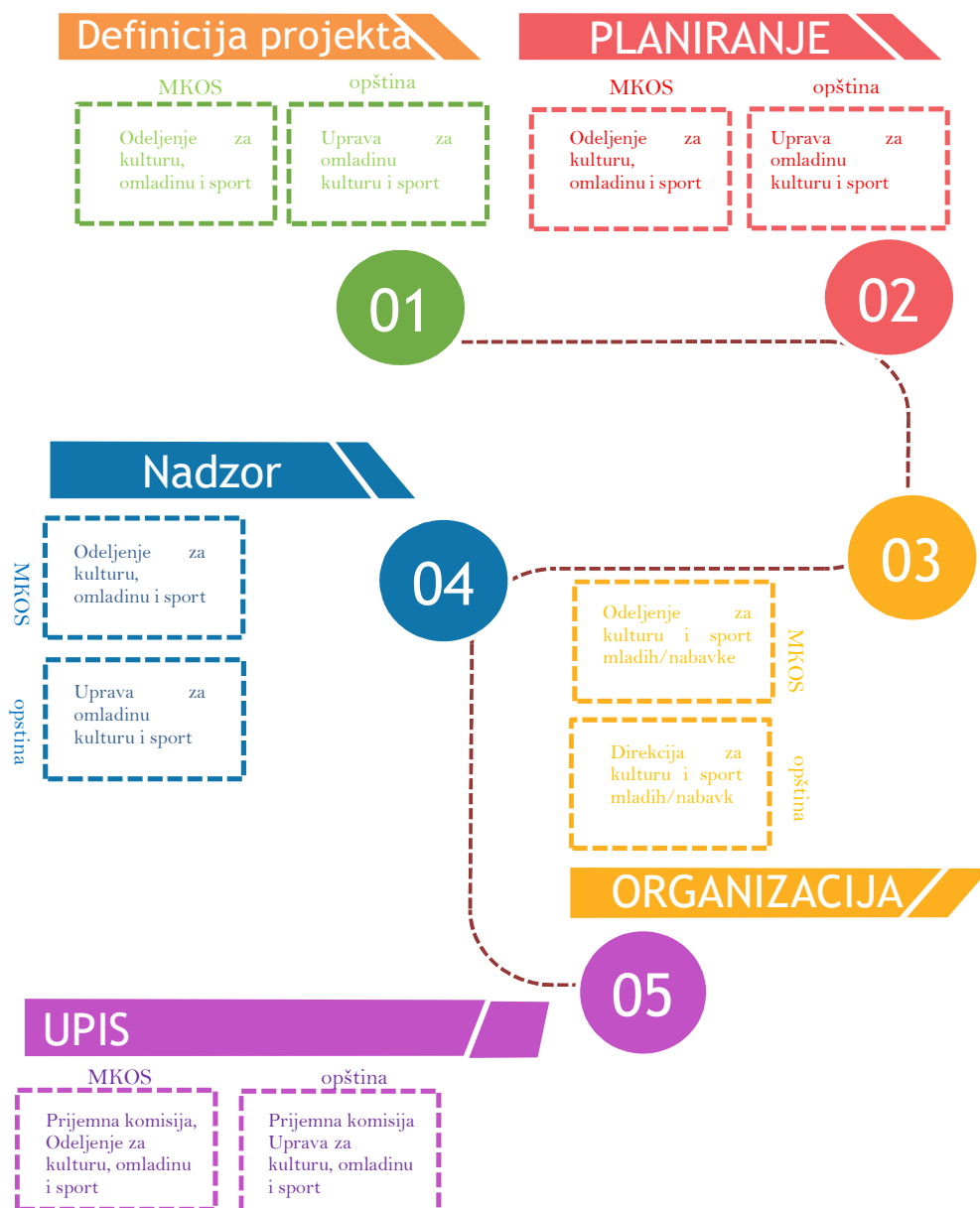
- Poređenje dnevnika građevinskih radova sa završenim radovima prema rokovima dinamičkog plana.
- Testiranje isplata za obavljeni posao i upoređivanje sa potpisanim ugovorom.
- Upoređivanje informacija u planu upravljanja ugovorom sa radovima na terenu, upoređivanje izveštaja o prijemu radova sa završenim radovima. Poređenje izveštaja menadžera ugovora sa predmerom i predračunom i isplatama. Ispitivanje na terenu odabranih projekata kao uzorak.
- Analiza procena tržišnih cena, procena potreba i tehničkih specifikacija. Analizirano je da li su cene na lokalnom tržištu uzete u obzir pri prognozi vrednosti ugovora; i/ili - cene predugovora koje je potpisao isti ili drugi naručilac; i/ili - objavljene međunarodne cene.

Opis sistema i relevantni akteri

Sportska infrastruktura na Kosovu, sa posebnim naglaskom na fudbalske stadione, podeljena je u četiri kategorije. U četvrtu kategoriju spadaju stadioni na kojima je dozvoljen održavanje utakmica u međunarodnoj areni najvišeg ranga i koji su pod upravom MKOS-a.

MKOS je odgovoran i ima veliki uticaj u pogledu izgradnje/obnove sportske infrastrukture uopšte, a posebno fudbalskih stadiona, jer je regulator, naručilac i supervizor projekata sportske infrastrukture prema UEFA/FIFA standardima.

Dijagram 1: Odgovorni akteri u procesu izgradnje sportske infrastrukture na centralnom i lokalnom nivou

Definicija projekta

Faza definisanja projekta predstavlja proces pripreme dokumenta koji zvanično potvrđuje projekat i daje ovlašćenje Ugovornom organu (UO) da koristi resurse organizacije za razvoj aktivnosti za realizaciju projekta. U slučaju izgradnje sportske infrastrukture-stadiona, dokument koji zvanično potvrđuje projekat je zakon o budžetu za odgovarajuću godinu. MKOS, pored projekata koje je planirao na osnovu strategije ulaganja u sport, ističe i nove projekte koji proizilaze iz predloga poslanika u slučaju izmene zakona o budžetu u Skupštini Kosova. U međuvremenu, opština je planiranje ulaganja u izgradnju sportske infrastrukture napravila na osnovu zahteva građana, dok nakon usvajanja projekata u Skupštini opštine, počinje planiranje za ugovaranje. Ulaganje u sportsku infrastrukturu u opštinama uglavnom je usmereno na održavanje ili investicije male vrednosti zbog ograničenog budžeta, dok

investicije veće vrednosti zahtevaju podršku sa centralnog nivoa. Proces izgradnje/renoviranja stadiona se vrši putem Memoranduma o razumevanju (MOU) između MKOS i opština, gde obično opštine sprovode procedure nabavke, dok ministarstvo vrši plaćanja i imenuje službenika koji će nadgledati projekat.

Planiranje

Planiranje je jedna od najvažnijih faza projekta i većina procesa se odvija tokom ove faze. Uspeh ove faze je da se jasno definiše plan upravljanja projektom koji jasno definiše sav rad projekta. U procesu izgradnje sportske infrastrukture, nakon usvajanja projekata u Zakonu o budžetu, Odeljenje za kulturu, omladinu i sport (OKOS) u okviru MKOS kao jedinica koja podnosi zahteve podnosi Odeljenju za nabavke zahteve za odobrene projekte za uvrštavanje u konačni plan nabavki. Ima slučajeva da MKOS poveri vođenje procedura nabavke opštini u kojoj je planirana izgradnja stadiona. Isto tako, u opštinama, Opštinska direkcija za kulturu, omladinu i sport (ODKOS), kao jedinica koja podnosi zahtev, podnosi zahteve za odobrene projekte Direkciji za nabavke koji će biti uključeni u konačni plan nabavki. Za nove projekte odobrene zakonom o budžetu koji nemaju glavni projekat, potrebno je izrada projekta, što se radi putem otvorenog tenderskog postupka.

Organizacija

Faza organizacije znači podelu zadataka prema raspoloživim resursima. U slučajevima kada UO nema postojeći projekat, ugovara projektne kompanije. Projektantsko preduzeće radi na izradi glavnog projekta u skladu sa projektnim zadatkom i uslovima ugovora. Izrađeni projekat proverava i odobrava komisija imenovana odlukom generalnog sekretara na centralnom nivou i gradonačelnika na lokalnom nivou. Nakon odobrenja glavnog projekta, službenici jedinica koje su pripremaju tehničke specifikacije u skladu sa odobrenim projektom. Nakon izrade tehničke specifikacije, jedinica koja je podnela zahtev priprema zahtev za pokretanje postupka nabavke. Direkcija/Direkcija nabavke sprovodi procedure javnih nabavki i bira pobedničkog EO i potpisuje ugovor.

Nadzor

Faza nadzora ili izvođenja procesa, praćenja i kontrole, je proces koji je vezan za izvođenje projekta. Svrha cele ove faze, veoma bitne za uspešnu realizaciju projekta i u skladu sa standardima, jeste kontrola i praćenje toka projekta u odnosu na plan i u određenim momentima kada je potrebno intervenisati na otklanjanju /sprečavanju problema. Prema zakonu o nabavkama, upravljanje i nadzor nad izvođenjem radova vrši menadžer ugovora i na centralnom i na lokalnom nivou. U slučajevima kada se radi o složenim projektima, UO angažuju specijalizovane kompanije za nadzor kroz proces javnih nabavki.

Prijem

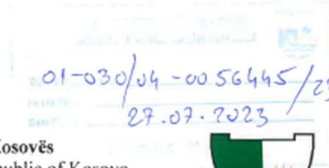
Ova faza podrazumeva završetak procesa u celini i prijem radova. U ovoj fazi potrebno je pripremiti kontrolnu listu kako bi se osiguralo da je projekat izveden u skladu sa ugovorom. Na centralnom nivou prijem poslova vrši komisija formirana odlukom generalnog sekretara, dok se na lokalnom nivou, odlukom načelnika opštine, obrazuje komisija za prijem radova.

Dodatak 2. Pismo potvrda

Republika e Kosovës
Republika Kosova – Republic of Kosovo

Komuna e Mitrovicës së Jugut
Opština Južna Mitrovica – Municipality of Mitrovica South

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për raportin e auditimit të performancës “Renovimi dhe rikonfigurimi i Stadiumit të qytetit në Mitrovicë, Gjilan dhe Gjakovë”, dhe për zbatimin e rekomandimeve.

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit
Vendi dhe data: Mitrovica e Jugut, datë 27/07/2023

I nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit “Renovimi dhe rikonfigurimi i Stadiumit të qytetit në Mitrovicë, Gjilan dhe Gjakovë” (në tekstin e mëtejshëm “Raporti”);
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t’ju dorëzoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Kryetari i Komunes:

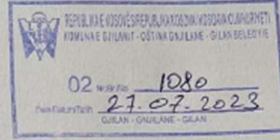

z. Bedri Hamza

KOMUNA E GJILANIT
OPŠTINA GNJILANE / MUNICIPALITY OF GJILAN / GILAN BELEDIYESI

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për raportin e auditimit të performancës **“Renovimi dhe rikonfigurimi i Stadiumit të qytetit në Mitrovicë, Gjiilan dhe Gjakovë”**, dhe për zbatimin e rekomandimeve.

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Gjiilan, 27.07.2023

I nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit **“Renovimi dhe rikonfigurimi i Stadiumit të qytetit në Mitrovicë, Gjiilan dhe Gjakovë”** (në tekstin e mëtejshëm “Raporti”);
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t’ju dorëzoj një plan të veprimit për implementimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Alban Hyseni
Kryetar i Komunës së Gjiilanit

Republika e Kosovës
 Republika Kosova - Republic of Kosovo
 Qeveria - Vlada - Government
 Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit
 Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta
 Ministry of Culture, Youth and Sport

REPUBLICA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
 Qeveria e Kosovës / Vlada Kosova / Government of Kosovo
 Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit / Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta
 Ministry of Culture, Youth and Sport
 Data e marrjes / Datum prijave / Date of receipt: 3969/2023
 Data e dorëzimit / Datum dorëzimit / Date of submission: 08.08.2023
 Adresa / Adresa / Address: Prishtinë, Pristina / Prishtine

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

08.08.2023
 Prishtinë, Republika e Kosovës

LETËR KONFIRMIMI

Mbi të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për raportin e auditimit të performancës "Renovimi dhe rikonfigurimi i stadiumit të qytetit në Mitrovicë, Gjilan dhe Gjakovë", dhe për zbatimin e rekomandimeve.

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese konfirmoj se kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit mbi auditimin e performancës "Renovimi dhe rikonfigurimi i stadiumit të qytetit në Mitrovicë, Gjilan dhe Gjakovë". Duke e vlerësuar punën në hartimin e raportit, pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet e dhëna. Sa i përket rekomandimeve për rastet specifike që adresohen në raport, MKRS veç është në proces të adresimit të tyre.

Deri tash kemi ndërmarrë hapa drejt zgjidhjes, si më poshtë, që do të reflektohen hollësisht në planin e veprimit:

- **Stadiumi i Gjilanit**

- Pas shkëputjes së kontratës paraprake nga Komuna e Gjilanit, MKRS ka marrë përsipër udhëheqjen e procesit të këtij stadiumi dhe ka hartuar specifikacionet teknike të hollësishme për zhvillimin e projektit ideor dhe zbatues për stadium të kategorisë 4 sipas standardeve të UEFA;
- MKRS ka udhëhequr procedurën tenderuese për zhvillimin e projektit ideor dhe zbatues për stadiumin e Gjilanit me kategori 4 sipas standardeve të UEFA, dhe është vlerësuar operatori fitues nga komisioni përkatës;
- MKRS, përmes stafit përgjegjës, ka mbikëqyrur mbarëvajtjen e kontratës së operatorit ekonomik të përzgjedhur për hartimin e projektit ideor dhe zbatues, ku gjatë procesit të hartimit të projektit zbatues, MKRS bashkë me të gjitha palët përgjegjëse janë në konsultim të vazhdueshëm me persona të licencuar

nga UEFA për plotësimin e të gjitha standardeve të nevojshme për kategorinë e përcaktuar me kërkesë;

- Sipas kufijve të përcaktuar konform standardeve nga projekti i hartuar, në bashkëpunim me Komunën e Gjilanit ka filluar hartimi i elaboratit të shpronësimit për pronat që nuk janë në pronësi publike.

- **Stadiumi "Adem Jashari", Mitrovicë**

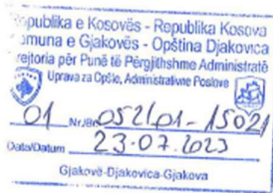
- Sipas projektit të hartuar nga operatori ekonomik i kontraktuar në vitin 2019, MKRS ka filluar të trajtojë problemin pronësor, ku tashmë është hartuar elaborati i shpronësimit dhe përmes kërkesës së MKRS ka filluar procedura e shpronësimit për të gjitha parcelat brenda kufijve të projektuar të stadiumit "Adem Jashari" të cilat nuk janë nën pronësi të plotë publike.
- Në koordinim me MMPHI, janë përbushur të gjitha kërkesat ligjore për diskutimin publik ndërsa MMPHI ka dorëzuar kërkesën në Zyrën e Kryeministrit për vendimin preliminar si hap i radhës si përcaktohet me legjislacionin në fuqi.

- **Stadiumi i Gjakovës**

- Gjatë vitit të fundit, stafi përgjegjës në MKRS është angazhuar duke ndërmarrë të gjitha masat dhe duke përdorur të gjithë mekanizmat procedural për dinamizim të punës në terren, që ka rezultuar pa sukses. Në këtë rast, MKRS është obliguar të ndërmarrë hapat e nevojshëm kontraktual për shkëputje të kontratës me marrëveshje të palëve;
- MKRS ka formuar ekipin i cili do të shërbejë si komision përgjegjës për evidentimin e gjendjes në terren konform procedurave teknike zbatuese dhe administrative sipas kontratës, që do të rezultojë me gjendjen faktike të saktë të kontratës aktuale.

Brenda 30 ditëve të pranimit të raportit final do të dorëzojmë planin e veprimit përfshirë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e rekomandimeve.

Hajrulla Çeku
Ministër i Kulturës, Rinisë dhe Sportit
Republika e Kosovës

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për Raportin e Auditimit të Performancës **“Renovimi dhe rikonfigurimi i Stadiumit të qytetit në Mitrovicë, Gjilan dhe Gjakovë”**, dhe për zbatimin e rekomandimeve.

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Vendi dhe data: 27.07.2023

I nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit **“Renovimi dhe rikonfigurimi i Stadiumit të qytetit në Mitrovicë, Gjilan dhe Gjakovë”** (në tekstin e mëtejshëm **“Raporti”**);
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit.
- Komuna e Gjakovës ka dorëzuar në kohë projektin në Ministrinë e Kulturës, Rinisë dhe Sportit për procedurat tjera tenderuese.

Kryetari i Komunës së Gjakovës

Ardian Gjini
Ardian Gjini

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

Nacionalna Kancelarija Revizije | Naselje Arbëria | Ul. Ahmet Krasniqi, 210 | 10000 Priština
Republika Kosovo